

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

• OTRDIENA, 2006. GADA 22. AUGUSTS

• Nr. 62 (7661)

• Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,27

Laboratorija un virtuve jaunās telpās

● SIA «Līvānu slimnīca» laboratorijas vadītāja Alevtina Grīnberga atzina, ka apstākļi darbam atjaunotajās telpās ir ļoti labi.

● SIA «Līvānu slimnīca» pagājušajā nedēļā pēc rekonstrukcijas oficiāli tika vērtas durvis laboratorijai un ēdināšanas blokam. Vienlaikus izremontētais arī gaitenis tajā ēkas daļā, kurā atrodas ģimenes ārstu prakses vietas.

Laboratorijas vadītāja, ārste Alevtina Grīnberga, «Novadniekiem» neslēpa, ka kolektīvs priečājas par jaunajiem darba apstākļiem.

Ārste parādīja telpas, kurās ierodas pacienti, kur tiek noņemtas asins analizes, kur atrodas testēšanas aparātūra. Šajās telpās pirmajā stāvā laboratorija atradās arī agrāk, pēc tam tika pārcelta uz trešo stāvu. Tomēr pacienti nejutās apmierināti ar to, ka lidz laboratorijai jāmēro ceļš lidz trešajam stāvam. Slimnīcas vadība izrādīja pretīmnākšanu, un laboratorija no jauna tika pārcelta uz tās agrāko vietu pirmajā stāvā.

Mani kā laboratorijas vadītāju šie apstākļi apmierina, teica Alevtina Grīnberga. Mazaais laboratorijas kolektīvs — trīs darbinieki — tagad cer uz jaunām iekārtām. Laboratorija ir saņēmusi sertifikātu, tājā tiek veiktas visas klinis-

● Gaitenis, kurā līvānieši gaida savu kārtu rindā pie ģimenes ārstiem, pēc remonta ieguvis mūsdienīgu izskatu. Foto: A. Stepanovs

kās, hematoloģiskās, biokimiskās analizes. Kopumā šajā laboratorijā sertificētas 120 metodikas, izsakoties lasītājam saprotamāk, pacientu šeit var izanalizēt 120 veidos. Tas ir pietiekosī daudz, teica ārste, lai ģimenes ārsti varētu noteikt diagnozi un ārstēšanu. Tomēr laboratorijas darbinieki sapņo arī par jaunu aparātu, kas dotu iespējas paplašināt biokimisko analīžu spektru, veikt hormonu analizes. Laboratorija ir iesaistīta starptautiskajā kvalitātes noteikšanas sistēmā, kurās centrā ir Somijā. Divreiz gadā no Somijas tiek saņemti kontrolmateriāli, kas ir jātestē un atbildes jānosūta atpakaļ. Līvānieši ar to sekmīgi tiek galā. Iki dienas darbojas arī iekšējā kvalitātes kontrole. Laboratorijas pakalpojumu ziņā konkurence ir ļoti liela, teica SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimāns, to rada Rīgas ārstniecības iestādes. Ģimenes ārsti savās pienēšanās var paņemt analīžu paraugus, pēc kuriem ierodas no galvaspilsētas laboratorijām. Atbildes ģimenes ārstiem pienāk ar interneta starpniecību, pacientam iespējams izsniegt arī izdruku. Slimnīcā jācēsas sniegt pakalpojumus tādā

qualitatē, lai pacienti izmantotu vietējo laboratoriju, teica iekšējā kvalitātes kontrole. Laboratorijas pakalpojumi ir lieli, pieņemšanas laikā ik dienas te tiek nodotas vidēji 50 analizes. Kārāda pieredze, laboratoriskajiem izmeklējumiem ir sezonas raksturs, ziemas periodā to ir daudz vairāk.

Laboratorijas un ēdināšanas bloka remonts kopumā izmaksājis 40 900 latu, 10 000 saņemti no pašvaldības, pārējā summa — no valsts budžeta. Arī virtutes darbinieki

apmierināti ar jaunajiem apstākļiem, jo pirms tam ēdināšanas bloks bija gandrīz katastrofālā stāvokli. Pirmās pusdienu oficiāli atklātajā jaunajā virtuvē nogaršojis arī veselības ministrs Gundars Bērziņš, kas rajonā bija ieradies darba vizītē un piedalījās rekonstruēto telpu atklāšanā. Vadims Krimāns stāstīja, ka ikdienas virtuvē tiek gatavots ēdiens vidēji 70 slimniekiem. Sociālās nodalas pacientu ēdināšana izmaksā vienu latu diennaktī, pārējās nodalās — 95 santimus.

L.Rancāne

Vai tev ir
savs
«NOVADNIEKS»?

ABONĒ

VISĀS Preiļu rajona
posta nodaļās,
redakcijā

Brīvības ielā 14, Preiļos,
vai **internetā**
www.novadnieks.lv
no JEBKURAS mēneša
dienas un saņem jau
nākamo laikraksta
numuru.

**Informācijas
nekad nav
par daudz!**

ZINĀS

Otrā konference par bērniem draudzīgu skolu

Uz konferenci «Bērniem draudzīga skola» tiek aicināti skolotāji, vecāku pārstāvji un skolēnu pašpārvalžu dalībnieki. Konference notiks 25. augustā Preiļu 1. pamatskolā. Tās dienas kārtībā paredzēts darbs grupās, materiālu prezentācija, koncerts.

Konference «Bērniem draudzīga skola» pirmo reizi notika pērnā 11. maijā. Pirmajā konferencē darba grupās kopīgi darbojās skolēni, viņu pedagogi un vecāki, aktualizējot jautājumus, kas skolas vidi dara nepievilcīgu. Otrajā konferencē visas trīs ieinteresētās grupas darbosies atsevišķi, spriežot par lietām, ko izdevies, vai arī nav izdevies mainīt skolas dzīvē.

No zemnieku aktivitātes atkarīgas cerības saņemt kompensāciju par zaudējumiem

31. augusts ir pēdējā diena, kad lauksaimnieki vēl var iesniegt aizpildītas Zemkopības ministrijas apstiprinātās anketas par zaudējumiem, kolo lopkopībai un laukkopībai nodarijīs šīs vasaras karstums un sausums. Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāja Ilze Teilāne atgādina, ka no zemnieku aktivitātes būs atkarīgas arī izredzes saņemt kompensācijas, un mudina nekavēties ar anketu iesniegšanu.

Pašlaik Preiļu lauku konsultāciju birojā ik dienās tiek iesniegtais 20 līdz 30 anketas. Daudzi lauksaimnieki šīs ziņas iesniedz saviem pašvaldību konsultantiem. To, kad un kāda varētu būt iespējamā palidzība zaudējumu segšanai, varēs uzzināt pēc informācijas apkopošanas septembra sākumā, bet par līdzekļu piešķiršanu tiks lemts, izskatot šī gada valsts budžeta grozījumus. Fakts, ka vairākos Latvijas rajonos jau izsludināta ārkārtas vai krizes situācija lauksaimniecībā, izredzes saņemt kompensācijas nepalielina, vienīgi apliecinā, ka arī vietējās pašvaldības ir gatavas palidzēt saviem laukumiem.

Ilze Teilāne aicina rajona zemniekus informēt lauksaimnieku apvienību ar tajos gadījumos, ja kāds vēlas pārdot vai nopirk lopbarību vai lopus. Šīs ziņas tiks apkopotas datu bāzē un dos iespējas zemniekiem kontaktēties, tā savstarpēji izlīdzoties.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Pētījums: Baltijas jūras dibens aizvien vairāk atgādina tuksnesi

Baltijas jūras dzīlēs aizvien jūtamāk samazinās skābekļa daudzums, tāpēc jūras flora un fauna izmirst, un vairākās Somu līča vietās jūras dibens jau atgādina tuksnesi, liecina Eiropas valstu pētījums, kurā piedāļušies arī Latvijas zinātnieki. Tikai četros no 47 apsekotajiem punktiem atrasta bagātīga un daudzveidīga jūras dibena fauna, bet 37 punktos tās faktiski vispār nav. Šo pētījumu, kura rezultātu pagājušonedēļ nodevuši atklātai Somijas Vides institūts un Somijas Jūras pētījumu institūts, Baltijas ziemeļdaļā veikuši sešu valstu — Igaunijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Itālijas un Latvijas eksperti. «Jūras dibena fauna ir labs rādītājs, kas raksturo jūras dibena stāvokli ilgākā laika posmā un iepāši pārmaiņas skābekļa režīmā,» norāda pētnieki. Visā apsekotajā rajonā jūras dibena tuvumā, 50-60 metru dziļumā, skābekļa ūdeni faktiski vairs nav toties gandrīz visur atrodamas toksiskās gāzes — sērūdeņradis, slāpeklis un fosfors, norādīts pētījumā. Kā ziņu aģentūrai AFP sacījis viens no ekspedicijas vadītājiem, Somijas Jūras pētījumu institūta pārstāvis Hari Kankānpē, lai gan situācija ir bijusi vēl slīktāka, arī pašlaik tā uzskatāma par ļoti nopietnu. «Runājot par skābekļa daudzuma samazināšanos, mēs esam tādā pašā vai pat slīktākā līmenī nekā devīndesmitajos gados,» viņš piebilda.

Skābekļa saturā samazināšanos ūdeni, ko izraisa lielais piesārņojums, kas nonāk jūras dibenā no piekrastes valstīm, pastiprina arī dabas faktori. Proti, ūdeni ar zemu skābekļa saturu no rietumiem, tas ir, no Baltijas jūras vidusdaļas, ieplūst Somu līci, savukārt valdošie vēji tur dzen ar skābekļi bagātus ūdenus no austrumiem un rietumiem, skaidrojus Kankānpē. Ekologu straukumu par Baltijas jūras piesārņojumu ipaši vairo tas apstākļi, ka ūdeni attīrišanās Baltijā norisinās ļoti lēni, jo ūdens apmaina ar Ziemeļjūru faktiski norisinās vienīgi pa Ēresuna šaurumu, kas ir tikai nedaudzus kilometrus plats.

Eksperti: Jeļcina vizīte simbolizē Latvijas un Krievijas attiecību uzlabošanos

Pēc Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas ielūguma šodien, 22. augustā Latvijā trīs dienu vizītē ieradies pirmais Krievijas prezidents Boriss Jeļcins. Pēc politisko ekspertu atzinuma vizītei nav tiešas ieteikmes uz starpvalstu politiku, tomēr tā simbolizē Latvijas un Krievijas attiecību uzlabošanos. Politoloģe Žaneta Ozoliņa norāda, ka Jeļcina vizīte nav oficiāla, bet gan vēsturiska un cienītā apliecināša. Pēc viņas teiktā, tieši šis cilvēks atzina Latvijas neatkarību, kam vēlak sekota arī citas valstis. Jeļcins bija arī tas, kurš no Krievijas puses parakstīja līgumu par padomju karaspoguļojuma izvešanu no Latvijas teritorijas, sacīja ārpolitikas eksperte. Ozoliņa uzsvēra, ka astoņdesmito gadu beigās Jeļcins bija viens no Krievijas demokratizācijas aizsācējiem, šiem soļiem tolaik bija vajadzīga drosme, bet šādu cilvēku Krievijā nebija daudz. Politoloģe norādīja, ka vienubrīd Jeļcins nebija ipaši draudzīgs pret Baltijas valstīm, taču, pēc Ozoliņas domām, tolaik viņš drīzāk pauza politisko spēku un sabiedrības apkopotos viedokļus. Ozoliņa pieļauj, ka Krievijas puse Šo vizīti var arī nepamanīt, jo Jeļcins vairs nav aktīvs politiskais veidotājs, tomēr šīm notikumam varētu būt visai atšķirīgs atspoguļojums lielvalsts medijos. Politoloģe arī atgādīja, ka pēdējā laikā vērojama vairāku simbolisko vīzīšu virkne, kas ļauj secināt, ka iezīmējus abu valstu attiecību uzlabošanās tendencē. Arī Latvijas Ārpolitikas institūta direktors Atis Lejiņš uzsvēra, ka Jeļcina vizīte simbolizē Latvijas un Krievijas attiecību uzlabošanos. Viņš pat pieļauj, ka šai vizītei ir «pozitīvs mājiens no Krievijas prezidenta Vladimira Putina puses». Vizītes laikā Latvijas prezidente Jeļcīnam pasniegs 1. šķiras Triju Zvaigžņu ordeni, kas viņam tiek piešķirts jau 2000. gadā, taču dažādu iemeslu dēļ Jeļcins to pieņemt nevarēja.

Zīnas sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

«Cerība — pumpurs,
ticība — zieds.»
Latviešu sakāmvārds

Preilieši ar lauku labumiem mieloja liepājniekus

19. augustā Liepājā, estrādē «Pūt vējini» notika biedrības «Slow Food» («Lēnā barība») dibinātāju kopā ar Liepājas pilsētas pašvaldību rīkotais pasākums «Lauku mielasts».

Šoreiz tas bija otrs, jo pirmo reizi ciemiņi ar lauku labumiem varēja mieloties tieši pirms gada Preiļos. Uz Liepāju cienāt kurzemniekus ar ekoloģiski tīriem lauksaimniecības produktiem bija devušies arī Preiļu rajona biozemnieki — zemnieku saimniecības «Laima», «Salenieki», «Dālderi», «Rožkalni» un «Ežu mājas». Kā «Novadniekiem» pastāstīja lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības «Latgales ekoprodukti» valdes priekšsēdētāja Ruta Norkārkle, šoreiz Mārtiņa Rītiņa izlolotais pasākums bijis plašaks, lauksaimniecības produkcijas

klāsts — bagātāks. Piemēram, zemnieku saimniecība «Salenieki» pircējiem šoreiz piedāvājusi dažādus dārzeņus, tējas, mājas cepumus un speki, kas liepājniekim ļoti iegaršojies. Zemnieku saimniecības «Dālderi» piedāvājumu klāstā bija visdažādākās tējas un ārstniecības augi, no «Rožkalniem» uz Liepāju bija atvests siers, bet «Ežu māju» saimnieki bija sarūpējuši dekoratīvos un veselīgos miega spilventiņus.

«Lauku mielasta» laikā notika Mārtiņa Rītiņa un izcilāko Kurzemes un Rīgas pavāru šovs, bet pasākuma goda viesi pie Liepājas ezera iestādīja dekoratīvos vitulos.

Kustība «Slow Food» attīstījusies vairāk nekā simts valstīs, atbalstot tīrā vidē dabīgi audzētus produktus, kas tiek tradicionāli sagatavoti un gaumīgi pasniegti.

Sagatavoja L. Kirillova

● Zemnieku saimniecības «Laima» pavāre (ar 39 gadu stāžu!) Lilija Mežiniece daudzo mielasta apmeklētāju acu priekšā no ekoloģiski audzētiem kartupeļiem gatavoja guibešnikus. Visi ēda un tencināja par gardo maltīti.

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Līvānu slimnīca startē jaunā projektā

Līvānu slimnīca pieteikusi savu projektu «Primārās veselības aprūpes pieejamības, kvalitātes un efektivitātes uzlabošana Līvānu novada iedzīvotājiem» Eiropas reģionālā atlīstības fonda (ERAF) finansējuma saņemšanai.

Domes deputāti atbalstīja šī projekta tālāko virzību un paredzēja līdzekļus 2007. gada budžetā (Ls 75 000) projekta priekšapmaksas veikšanai (naudu pēc veiksmīgas projekta realizācijas saņem atpakaļ). 25% finansējuma kā valsts atbalstu projektā piešķir Veselības ministrija.

Kā pastāstīja SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans, šajā projektu konkursā akcents likts uz ģimenes ārstu prakšu vietu kvalitātes uzlabošanu, tādēļ lielākie ieguldījumi skars to slimnīcas spārnu, kur praktizē ģimenes ārsti. Plānots gan slimnīcas ēkas jumta remonts, gan ārsieni siltināšana. Pacietiem tiktū uzlaboti arī apstākļi uzgaidāmajās telpās, kur jāpavada laiks, gaidot ārsta apmeklējumu. Projekts jautu izveidot ērtu un modernu reģistratūru slimnīcas 1. stāvā. Remonts plānots arī vecākās māsas kabinetā.

Tas, vai projekts tiks atbalstīts, vai noraidīts, būs zināms augustā vai septembrī, bet reāli remontdarbi atbalstīšanas gadījumā tiks veikti nākošgad, sacīja V. Krimans. Kopumā pēdējo 2 gadu laikā Līvānu slimnīcā investēti 240 000 latu gan valsts, gan pašvaldības naudas.

Par piekabes izmantošanu būs jāmaksā

No 2006. gada 1. augusta apstiprināta nomas maksa par Līvānu novada Rožupes pagasta pārvaldes vieglās automašīnas piekabes izmantošanu.

Piekabes izmantošājiem turpmāk būs jāmaksā Ls 1,50 (+PVN) par vienu stundu vai arī Ls 8,00 (+PVN) par vienu diennakti.

Ūdenssaimniecības projekta virzība ieilgusi

Vairākās Latvijas pilsētās joprojām kavējas projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinu pilsētās» ieviešana. Vides ministrija lūgusi pašvaldību piekrišanu darbu sadališanai divās kārtās.

Līvānu domes deputāti, izskatot šo priekšlikumu, pauž

nožēlu, ka projekts ir ieildzis jau vairāku gadu garumā. Ūdenssaimniecības rekonstrukcijai plānotās izmaksas šo gadu laikā ir ievērojami palielinājusās. Ja sākotnēji Līvānu daļa projekta bija plānota 4,5 miljonu eiro robežās, tad šobrid izmaksas jau sasniegušas 5,6 miljonus. Projekta ligumā paredzētos darbus nolemts sadalit divās daļās, vispirms veicot spiedvada un noteķudeņu attīrišanas iekārtu būvniecību, bet pārējos darbus atliekot uz periodu, kad Vides ministrija iestenošanai būs radusi vajadzīgo finansējumu.

Atbalsta ūdenssaimniecības atlīstības projektu

Apstiprināts tehniski ekonomiskais pamatojums projektam «Ūdenssaimniecības atlīstība Līvānu novada Rožupes pagasta I un II ciemos». Nolemts uzsākt tehniskā projekta izstrādi minētajam projektam, kas būs pamats turpmākai projekta realizācijai dzīvē.

Tehniski ekonomiskais pamatojums nepieciešams, lai izvērtētu esošo situāciju, izstrādātu ilgtermiņa investīciju programmu, veiktu finanšu analīzi un sagatavotu informāciju ERAF finansējuma pieprasījumam.

Projekts tā realizēšanas gadījumā aptvers septiņus Līvānu novada ciemus — Rožupi, Jaunsilavas, Turkus, Muktupāvelus, Kalvānus, Rušeniekus un Zundānus. Projekta realizācijas kopējās izmaksas plānotas vairāk kā 700 000 latu apjomā, no kuriem lielu daļu plānots piesaistīt no ārējiem investoriem.

Līvānos — 2. Jauniešu diena

Izskatot Līvānu novada jaunatnes lietu koordinatore Anitas Širinas iesniegumu, domes deputāti finansiāli atbalstīja Jaunatnes lietu komisijas rīkotā gadskārtējā pasākuma — «Jauniešu diena 2006» organizēšanu, piešķirot trūkstošos 25 latus pasākuma apskāpošanas nodrošināšanai.

Jauniešu diena Līvānu novadā notiek otro gadu. Tās organizēšanu uzņēmusies domes izveidotā Jaunatnes lietu komisija, kuru vada Līvānu novada jaunatnes lietu koordinatore Anita Širina. Jaunieši paši plāno pasākuma scenāriju, organizē aktivitātes, izvēlas māksliniekus vakara koncertam un paši arī meklē finansiālos atbalstītājus. Jauniešu iecerēm atbalstu sniedz arī dome, kas pasākuma rīkošanai Jaunatnes lietu komisijas budžetā paredzējusi Ls 100.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrs. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbilst to iesniedzējs.

Laikraksts publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokļu.

Pārpublicējot iesauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesi (otrdien, piektdien).

G. Kraukle,

Sabiedrisko attiecību speciāliste
Līvānu novada domē

OTRDIENAS INTERVIJA

VILHELMĪNE BRIEDE – tā sauc mūsu šīsdienas intervijas varoni. Viņa ir Limbažu rajona laikraksta «Auseklis» redaktore, sena mūsu paziņa. Šovasar, augusta pirmajās dienās izbrīvējām laiku, lai paciemotos Limbažu pusē, divu dienu garumā mērojot maršrutu, ko mums bija saistījusi Vilhelmīne – kādreizējā latgaliete, meitene no Dagdas pievārtes. Starp citu, dvēselē viņa arī tagad ir īstena Latgales meita. Par to un arī par aizvadītajiem gadiem Vidzemes vējos – šīsdienas sarunā.

Latgales meitene Vidzemes vējos

— Sakiet, Vilhelmīne, kā jūs no Latgales nokļuvāt Limbažos un kā jums šajos gados te, tik tālu no dzimtajām mājām, ir klāties?

— Esmu dzimus Krāslavas rajonā. Manas bērniņas mājas bija netālu no Dagdas. Turpat netālu arī Kalēju sepingadīgā skola. Nu vairs nav... Kad beidzu septīto klasi, šo mazo lauku skoliņu likvidēja. Astotajā klasē jau mācījos Dagdā. Mums bija ļoti laba latviešu valodas un literatūras skolotāja Sprukte. Viņa, šķiet, bija pirmā, kas pamanija mani žurnālista profesijai nepieciešamo dzirksti un tuvāk pievērsa literatūrai, lai gan liela grāmatu lasītāja biju jau, kopš iemācījios burtus.

Nāku no sešu bērnu ģimenes, esmu piektā. Kad lielākie bērni mācījās, es sēdēju zem galda un klausījos. Tā pamazām udz ko iemācījos vēl pirms skolas. Tāpēc nav ko brīnīties, ka arī grāmatas mani piešaistīja ļoti agri. Skolas laikā, atceros, tētim laikam likās, ka tā ir veltīga laika kavēšana, ka nevajag tik daudz lasīt. Es tad iemānījos mazliet krāpties. Uz galda paklāju karti, tad, piemēram, «Grāfu Monte Kristo», bet pa virsu ģeogrāfijas vai matemātikas grāmatu. Kad tēvs nāca lūkot, es cītiņi mācījos. Oi, ar to «Grāfu Monte Kristo», kas bija pārlieku bieza grāmata, vienreiz izgāja bēdīgi, jo tēvs mani pieķera un grāmata ielidoja krāsni. Paldies Dievam, mamma izglāba no liesmām.

Patiņībā tētis mums bija ļoti stingrs. Radināja pie darba kopš mazotnes, pie kārtības un teica, ka acis nav ko bojāt ar grāmatām. Sayā zīņā viņam bija taisnība, jo toreiz mājās elektrības vēl nebija, sēdējām petrolejas lampas gaismā. Elektrību ievilla tākai 1962. gadā, vieniem no pirmajiem ciemā. Vecākais brālis par to parūpējās, jo tā elektrīkis.

Tā kā man bija vēl viens piecus gadus jaunāks brālis, ko vajadzeja skolot, es sapratu, ka nevaru no vecākiem gaidīt lielu palidzību. Biju pēckara laiku bērns, tāpēc nevarēju būt tēvam un mātei par nastu. Man bija jāapgūst profesija. Padevās literatūru, padevās matemātiku. Ja bibliotekāram alga bija 45 rubļi, tad bankā maksāja 60 rubļus. Tāpēc pēc astotās klases beigšanas devos uz banku tehnikumu Rīgā. Man bija tikai 15 gadi, bet tehnikumā piedāvāja kopītnīti, kas bija ļoti svarīgi. Pabeidzu un saņēmu norīkojumu darbā uz Limbažiem. Toreiz norīkojums bija svēta lieta, tāpēc nokļuvu savā jaunajā darba vietā, kas bija visai tālu no mājām.

— Kā iejutāties svešajā pilsētā un svešajā vidē?

— Gāja visādi. Sākumā dzīvoju turpat bankā, kur vienā no kabinetiem bija ierīkota guļvieta. Kad mani šurp atsūtīja, solīja, ka būšot pašai sava istabiņa, bet nekā... Jutos kā izmesta no laivas, ne draugu, ne paziņu. Izspriedu, ka man vajag atraust savu pieturas punktu, jo kolēģiem bija ģimenes, pašiem savas intereses. Tā kā man bija tikai vidējā speciālā izglītība, iestājos vakarskolā.

Iesniedzu astotās klases atestātu. Sēdēju un skatījos, kādi tad būs mani skolas biedri. Tie, kas vēlējās mācīties devītajā klasē, izskatījās diki jauniņi. Ā, desmitajā jau bija tādi, kas mani varētu interesēt. Izdomāju, ka desmitā klase man varētu derēt. Nokārtoju eksāmenus par devīto klasi un sāku mācīties, jo biju izlēmusi sagatavoties mācībām augstskolā. Īstenībā doma par augstāko izglītību man bija jau kopš astotās klases, konkrēti – par žurnālistiku. Kāpēc tieši žurnālistika? Nezīnu. Varbūt tāpēc, ka māsa savulaik gribē-

● Vilhelmine — skaists un skanīgs vārds, kādus meitenēm dod tikai Latgalē. Viļa, Vilma — tā viņa tika saukta bērnībā un jaunībā. «Jo vecāka palieku, jo garāks kļūst mans vārds,» sakā redaktore Briede. «Es lepojos ar to un priecājos, ka mani nesajauks ne ar vienu citu.»

ja kļūt žurnāliste, bet beigās tomēr aizgāja uz pedagoģiem.

Atceros, kad mācījos Dagdā, uz skolu reiz atbrauca vietējā laikraksta «Komunistisma Ausma» korespondents. Ak, kā es gaidīju, ka viņš mani uzrunās. Man tāk ļoti to gribējās. Bet nekā, viņš aizgāja garām. Nekas cits laikam neatlika, kā pašai kļūt par žurnālisti.

Tā pamazām vien viss notika. Limbažos gāju uz vietējo redakciju, šo to rakstīju. Manus darbus publicēja. Piedalījos arī literārā pulciņa darbā. Tāpēc tad, kad biju nolēmusi iestiegt dokumentus universitātē, lūdzu redaktoram rekomendāciju. Viņš apsolīja, bet tieši tobrīd aizgāja atvālinājumā. Vietnēks teicās, sak, neko nezinu. Līķi man uzrakstīt vēl trīs rakstus. Nopublicēja, bet rekomendāciju neiedeva. Tā es pirmajā piegājenā neklātienē žurnālistos netiku. Arī otro gadu sanāca tāpat.

Bet tad gadījās, ka Limbažos redakcijā viens darbinieks tika atlaists. Laikam nebija, kas strādā, tāpēc atcerējās mani. Pēc četriem bankā nostrādātāiem gadiem aizgāju uz laikraksta redakciju. Nākamajā rudenī iestājos arī universitātē, ko neklātienē pabeidzu pēc septiņiem gadiem, jo paspēju arī apprecēties un man piedzima pirmā meita.

— Pastāstiet, kā jūs savu vidzemnieku noskatījāt?

— Ballē noskatīju, ballē! Kur tad citur. Man bija tā problēma, ka biju gara auguma meitene, vai vismaz sevi par tādu uzskatīju. Taču dejot mani lūdza tādi strupi vien. Es to briesmīgi pārdzīvoju, tāpēc ātri vien pamānu, ka man pievērš uzmanību arī kāds garāka auguma puisis. Toreiz Jānis dzīvoja Limbažos, bet strādāja Saulkrastos ceļu daļā par šoferi. Profesijs nav mainījis arī tagad, tikai vada autobusu.

Jānis ir istens vidzemnieks, viņam īpašumā pieder arī lauku mājas. Savulaik tās bija sovhoza īpašumā, bet Jāna mamma par pajām tās atguva. Tā sauktajos Breša laikos pieprasījām pirmos piecus hektārus, tad atlikušos desmiti.

— Ir viedoklis, ka salīdzinājumā ar sirsniņi un atvērtājiem latgaliešiem vidzemnieki ir vēsi. Kā jūs šeit uzņēma?

— Esmu ļoti komunikabla, man nekad nav bijušas problēmas saprasti ar cilvēkiem. Arī te viss bija labi. Lai gan... Bija tomēr viens izpēmums. Reiz jaunībā iepazinos ar puisi, kurš man diktī patika. Taču šī pūša mātē faktu, ka esmu latgaliete, uzņēma tik smagi un sāpigā, ka traucēja mūsu attiecībām, kā vien mācēdama. Mēs izšķīrāmies, jo šis puisis nemācēja mani aizstāvēt, pasargāt no nepatiesiem apvainojumiem. Es neespēju to pieņemt. Tagad jāsaka, paldies Dievam, ka tā, jo bez savstarpējas uzticēšanās nevar veidot ilgstošas attiecības.

Toreiz es vēl biju vienkārša bankas darbiniece. Kad mans sociālais stāvoklis mainījās un es kļuva laikraksta redaktore, reiz iedomājos, nez, ko viņa par mani domā tagad. Taču mēs par šo jautājumu nekad neesam runājušas. Kas bijis, tas aizgājis...

Kopumā cilvēki Limbažu pusē ir ļoti jauki. Gan agrāk, gan tagad man ir ļoti labas attiecības ar kolēģiem, paziņām, draugiem. Būtībā attiecības bojā nenokārtotas sociālās problēmas. Taču arī tādos gadījumos man vienmēr izpalidzēja.

— Cik nozīmīgas jums šodien ir bērnības atmiņas par ģimeni un Latgalē nodzīvotie gadi?

— Es jau teicu, ka nāku no daudzbērnu ģimenes. Varbūt tāpēc man nekad nav bijis pārlieku daudz draugu, jo vienmēr pietika ar savējiem. Tagad diemžēl divi brāļi ir miruši, bet mēs vienmēr čupojāmies. Arī mammīte nākusi no tikpat kuplas ģimenes, kur tuvinieki turējās kopā, regulāri tikās. Karš viņus bija izmētājis pa visu Latviju, bet visi brauca ciemos – te pie viena, te pie otra. Attiecībās dominēja izpalidzīgums. Es jebkurā brīdi varēju nākt pie mamma māsas Katlakalnā un biju droša, ka man būs, kur pārnakšpot.

Gimene man kopš bērnības ir bijis galvenais pieturas punkts, galvenā vērtība. Arī tagad nepaiet ne pāris dienas, kad mēs nesazvanāmies un neapjautājamies, kas jauns, kā klājas.

— Vai tagad bieži aizbraucat uz dzimto pusi?

— Vismaz divreiz gadā aizbraucu. Brālis gan biežāk, jo apprecēja meitenei no Ezernekiem. Viņai tur dzīvo vecāki, tāpēc biežāk arī ciemošanās. Es uz Latgali sataisos jūnijā, kad ir kapusvētki, kā arī 15. augustā uz Aglonu.

— Kas ir jūsu dzimto māju vietā?

— Mājas vēl joprojām ir saglabājušās. Visilgāk tur dzīvoja mamma un brālis. Taču, kad man piedzima vecākā meita, viņa pārcēlās uz Limbažiem. Patiesību sakot, mājai bija nepieciešams remonts, bet liekas naudas nevienam nebija. Nācās pārīdot. No vienām rokām otrs... Tagadējais īpašnieks māju tiktāl nolaidis, ka bail skatīties.

No vienām puses ūzēl, bet no otras – tur

● Vilhelmine (stāv pirmā no kreisās) 1958. gadā kopā ar ģimeni — vecākiem Teklu un Stanislavu Gekiem, māsām Stanislavu, Antoniju, brāļiem Teodoru, Kazimiru un Valdi (visjaunākais).

jau mammai nebija nekādas dzīvošanas. Visa dzīvība piecu kilometru attālumā. Dagdā — veikals, Dagdā — dakteris, Dagdā — pasta.

— Jūs taču sevi uzskatāt vairāk par Vidzemei piederigu, vai ne?

— Ziniet, kas ir galvenais? Biju iebraukusi pie kolēģēm Krāslavas rajona laikrakstā. Arī viņas prasa, vai nejūtu nostalgiju... Es taču no piecpadsmit gadu vecuma esmu projām. Cilvēki taču ir tie, kas piesaista noteiktai vietai. Bet no mūsu kaimiņiem tur vairs nav nevienna. Vecie nomiruši, jaunie aizbraukuši.

Mani nesaista ne vieta, ne māja. Sirds iesilst vien tad, ja satieku kādu pazinu. Tāpēc arī nekad nav bijis tā, ka man gribētos atgriezties.

Zemes īpašuma lietas gan kārtoju. Tā vēlas mamma. Bet ko tālāk? Laikam iznomāšu vietējai paju sabiedrībai.

— Kā jūs tagad no kilometros un gados mērāma attāluma lūkojaties uz Latgalī?

— Jūtu, ka Latgale atplaukst. Priecājos, ka daudz kas notiek. Pēdējā laikā arī Dagda atplaukusi, Krāslava skaita palikusi. Ja es savulaik būtu palikusi dzīvot Latgalē, nedomāju, ka vēlāk rautos projām. Tieši tēvs bija tas, kurš mūs, bērnus, mudināja braukt projām. Bijām slavenajā un spēcīgajā padomju saimniecībā «Brīvība», kas pelnīja ordeņus, medaļas, uzslavas. Taču cilvēki bija tik nospiesti, kā reti kur citur. Vienu brīdi pat biju izdomājusi, ka varētu izmācīties par agronomi. Tēvs teica, tu traķa esi? Vai gribu vergot? Vecāki raudzījās, lai mēs tiktu projām no laukiem. Šāda daudzā vecāku nostāja bija saprotama, bet tā noteikti nav nākusi par labu Latgalei.

— Vai arī jūs savas meitas šādi virzījāt un mudinājāt?

— Nekādā gadījumā, jo ļāvu izvēlēties dzīves ceļu pašām. Vecākā meita Aiga pēc devītās klases sākumā izmācījās par frizieri, bet tagad neklātienē ir beigusi juristus. Viņa ir laba restorāna īpašniece Limbažos. Jaunākā meita Elīna beidza filozofus. Īsta darba nav, bet viņa studēja to, kas pašai šķita interesanti. Lai tagad meklē sevi un savu zināšanu pieletojumu.

— Jūs teicāt, ka braucat uz Aglonas svētkiem. Vai tās ir, tā teikt, nodevas savai katoliskajai bērnibai?

— Man ļoti patik 14. augusta vakars un nakts bazilikā. Patik Krustaceļš ar sveču liesmām, patik naksnīgās koru dziesmas. Tomēr visvairāk mani saista brīdis, kad visa burzma noplok, kad varu vēl un vēl izdzīvot izjūtas, kādas pārņem tikai un vienīgi Aglonā.

— Sakiet, vai latgalisko runāšanu vēl neesat aizmirusi?

— Naaizmersu gon, i taidus vōrdus mōku, kaidus Praiļus nazyna – pīmāram, burnass, pataļa, popaļts. Lūk, kā! Un galvenais treneris man ir mammite Tekla, kurai ir 91 gads. Vakaros abas runājamies latgaliski. Viņa ir baigais malacis. Ja nav nekā cita, ko darīt, tad ada no lupatu striķiemi gridas paklājiņus.

Mamma man ir tas dzīvais piemērs, kā nodzīvot garu un saturīgu mūžu.

L.Kirillova

Riteņbraukšanai Līvānos – zaļā gaisma

Līvāni pamazām pārvēršas par pilsetu, kurā kā galvenā prioritāte izvirzās veselīgs dzīvesveids un tira vide. To sekmē arī Līvānu novada domes projekti riteņbraukšanas veicināšanai.

Plašāku informāciju par riteņbraukšanas popularitātes pieaugumu un projektiem, kas ar to saistīs, «Novadniekiem» sniedza Inese Gavare, Līvānu novada domes attīstības plānošanas daļas galvenā speciāliste, projektu vietējā koordinatore.

Uzstāda novietnes, ierīkos veloceliņus

Saistībā ar riteņbraukšanu pašvaldība realizē divus projektus, stāstīja Inese Gavare. Viens no tiem ir INTERREG III B projekts «Riteņbraukšana Baltijas jūras reģionā». Šī projekta ietvaros pilsētā uzstādītas trīs drošas velospēdu novietnes ar nojumēm, kurās tie pieslēdzami ne vien ar priekšējo riteni, bet arī ar visu rāmi. Tās atrodas pie pilsētas bibliotēkas un pie abām vidusskolām. Vēl ir paredzēts ierīkot trīs novietnes bez jumtiņa – pie novada domes, mākslas skolas un amatniecības centra. Lai noskaidrotu, kurās pilsētas vietās novietnēm jābūt, tika veikta iedzīvotāju aptauja. Novietņu ierīkošana izmaksāja apmēram 7000 eiro. Pašlaik tiek izstrādāta riteņbraukšanas stratēģija, kas nepieciešama, lai ierīkotu veloceliņus. To iespējamā atrašanās vieta iekļauta arī teritorialplānojumā. Rekonstruējot ielas, jau patlaban tiek īemta vērā veloceliņu atrašanās vieta.

Projekta «Riteņbraukšana Baltijas jūras reģionā» realizēšanai Līvānos piešķirti 60 000 eiro. Par projekta līdzekļiem paredzēti arī apmācību un pieredzes braucieni uz Vāciju, Poliju. Šajā projekta sadarbības partneri ir Zviedrija, Vācija, Lietuva un Polija. Brauciens uz Vāciju jau noticis.

Top velotūrisma maršruti

Otrs ir INTERREG III A dienvidu prioritātes programmas projekts «Velo maršrūtu tikla attīstīšana Baltijas ezeru zemē», kura ietvaros sadarbība notiek ar Lietuvu un Baltkrieviju. Ir arī vietējie partneri – Daugavpils, Rēzeknes, Ludzas, Krāslavas rajonu padomes, Aglonas pagasta padome un VAS «Latvijas valsts meži». Šī projekta kopējais budžets ir 1,1 miljoni eiro, Līvānu

● Riteņbraukšana ir labs atpūtas veids, kas apvieno visu ģimenei, tā uzlabo veselību, saka Marika Kirillova, Līvānu velonomas saimniece. Velospēdam vienmēr jābūt sagatavotam nomāšanai un braukšanai. Šo darbu ar lielu atbildību veic Mariks dēls Arturs.

novada domes projekta budžets – 88 307 eiro, no kura 75 procentus sastāda Eiropas, 10 – valsts, 15 procentus – Līvānu pašvaldības finansējums.

Šī projekta ietvaros novadā tiek izstrādāti velomaršruti, kā arī iekārtotas atpūtas vietas velobraucējiem. Pašlaik ierīkota viena veloatpūtas vieta Līvānu pilsētā, kas apvienota ar bērnu rotaļu laukumu, kā arī Steku silā pie karjeru ezera, ko ierīkoja «Latvijas valsts meži». Tā livāniešiem ir iecienīta atpūtas vieta.

Līvānu novadā tiek veidoti četri velomaršruti. Patlaban notiek to ierīkošana dabā, fotografēšana, attālumu noteikšana. Viens no tiem ieskaus pilsētu, trīs paredzēti novadā: Grīvas loks, Stares un Stīkānu loks. Šākais loks aptver deviņus, garākie – 20 un 40 kilometrus. Tika organizēti seminārs privātajiem zemes īpašniekiem, kas vēlējās iesaistīties projekta.

Velomaršrutos tiek izvietotas norādes. Par projekta līdzekļiem sagādāti desmit globālās pozīcēšanas sistēmas (GPS) aparāti. Tie dos iespēju ar satelīta palīdzību velobraucējam jebkurā vietā noteikt savu atrašanās vietu. Sistēmā ievadīts maršruts, un mazais, mobilajam telefonam līdzīgais aparāts, uzrāda, kurp ceļotājam jādodas, lai viņš nenomaldītos.

Līvānos jau izveidojusies riteņbraukšanas atbalsta grupa «Riteņbraukšanas cienītāji», kas lielākoties sastāv no ġimenēm. Tā izbraukusi dažus no maršrutiem, lidzi nemot bērnus, lai pārbaudītu, vai, pie mēram, devīgadīgam meitēnam maršruts ir pa spēkam.

Sīs projekts jārealizē līdz 2007. gada novembrim. Līdzekļu lielākā daļa tieks izlietota maršrutu iekārtošanai.

Projekta ietvaros 24. un 25. jūlijā Baltkrievijā Glubokoje pilsētā tika organizēts starptautisks velomaratons, kurā piedalījās arī Līvānu novada domes un citas Latvijas komandas. Starptautisks velomaratons notiks arī 23. un 24. augustā, šoreiz – Rēzeknes rajonā. Līvānu «Riteņbraukšanas cienītāji» velomaratona Baltkrievijā vienā posmā pat ieguva trešo vietu. Komanda sevi prezentēja ar vienotu apģērbu un ļoti saliedētu komandas garu. Savukārt projekta «Riteņbraukšana Baltijas jūras reģiona valstīs» ietvaros Līvānos jūlijā beigās notika velodiena, kurā risinājās stafete «Iepazīsti Līvānu pilsētu», kā arī stafetes bērniem. Vienlaikus bija iespēja iegūt velospēdistu tiesibas.

Uz jautājumu, ko no šiem iespāidīgajiem Eiropas līdzekļiem, kas piešķirti projektu realizācijai, iegūst konkrēti katrs Līvānu

novada iedzīvotājs, Inese Gavare atbildēja, ka ikviens ģimene, kas atbalsta veselīgu dzīvesveidu un fiziskas aktivitātes, varēs izmantot labiekārtotos velomaršrutus, lietot interaktīvās kartes un GPS aparātus.

Velospēds nomā bez maksas

Abi projekti viens otru papildina. Tos gatavojuši pašvaldības speciālisti. Taču arī iedzīvotāji nepalieki malā no kopejām aktivitātēm. Trešais projekts saistībā ar velobraukšanu ir tapis ar pašu livāniešu atbalstu un nu jau veiksmīgi realizēts. Ar biedribas «Baltā māja» starpniecību Niderlandes finansētajā mazo grantu programmas projekta «Līvānu novada iedzīvotāji veido savu vidi» iniciatīvas grupa «Riteņbraukšanas cienītāji» ieguva līdzekļus projektam «Riteņbraucēji par veselīgu un sakārtotu vidi». Iniciatīvas grupas vadītāja un projekta koordinatore Marika Kirillova «Novadniekiem» pastāstīja, ka par projektā piešķirtajiem 1000 eiro nopirkti desmit – viršu un sieviešu – velospēdi, kā arī drošības vestes. Arī Kirillovu ģimenes locekļi ir velobraukšanas piekritēji, pati Marika piedalījusies domes realizēto projektu aktivitātēs, maršrutu izstrādāšanā. Šī interese arī pamudinājusi sagatavot savu projektu.

Velospēdu iznomāšana notiek bez maksas. To var izdarīt, uzrādot personu apliecināšu dokumentu, nerakstīts noteikums – nomātājam jābūt novada iedzīvotājam. Protams, mēs neizsniedzam riteņus, lai kāds ar tiem ikdienā brauktu uz darbu. Priecājamies, ja uz nomas punktu ieradusies ģimene vai draugu grupiņa, no kuras ekipējuma jau redzams, ka cilvēki gatavojas kādā tūrismā braucienā, teica Marika Kirillova. Nomas punkts ierīkots viņas ģimenes privātīpašumā «Saulpurenes». Tā atklāšana notika īsti sportiskā garā – velodienas laikā 29. jūlijā, kad bija gan apsveikuma runas, gan svētku torte, gan arī pirmie izbraucieni, kuros piedalījās labāko darbu autori, kas bija iesaistījušies iniciatīvas grupas logo izstrādes konkursā. Līdz augusta vidum velonoma griezušies jau 40 cilvēki. Apbrīnojama šo cilvēku iesaistīšanās sabiedriskajā dzīvē, jo nomas uzturēšana, velospēdu sakārtotība un izsniegšana, braucēju instruēšana tiek veikta brīprātīgā kārtā. Mariku Kirillovu atbalsta viņas vīrs un abi bērni.

Sakari ar brīvprātīgajiem paplašina redzesloku

Dominiks Štieglers no Austrijas un Sebastians Gils no Francijas ir jaunieši, kuri uz laiku no deviņiem līdz 12 mēnešiem Līvānu izvēlējušies par savu dzīves vietu. Abi strādā kā brīvprātīgie Livānu fondā «Baltā māja». «Novadniekiem» saruna ar jauniešiem notika «Baltā mājas» pieaugušo izglītības centra vadītājas, vienlaikus arī Dominika mentores, Indras Artemjevas klātbūtnē. Indra veic tulka pienākumus, stāsta, ka mentors ir cilvēks, kas brīvprātīgajiem palidz iedzīvoties svešā zemē un iejusties nezināmā vidē, atbalsta viņus dažādās situācijās. Līvānos aizvadīti pirmie trīs mēneši. Šeit abi nokļuvuši starptautiska projekta ietvaros, uzturēšanās izdevumi tiek segti no Eiropas Savienības finansējuma. Organizācijas, kas vēlas pieņemt brīvprātīgos, nosūta pieteikumus starptautiskajai agentūrai, kas koordinē brīvprātīgo darbu. Arī «Baltā māja» bija līgūs divus brīvprātīgos. Indra Artemjeva teica, ka kopš Dominika un Sebastiana ierašanās Līvānos «Balto māju» apmeklē daudz vairāk jauniešu, kas vēlas iepazīties ar citu valstu kultūru, nodibināt personīgos sakarus.

Dominiks par sevi stāstīja, ka Līvānos vada vācu valodas nodarbības, strādā ar cilvēkiem, kam ir garīgās attīstības tra-

cējumi, iesaistīs dažādos projektos, grib izveidot jauniešu centru. Kā brīvprātīgais jau ir darbojies Spānijā, Bulgārijā un Dienvidkarēlijā, viņa ģimene pieradusi, ka dēls daudz ceļo. Vecāki ir latīņu un vācu valodas skolotāji. Dominikam ir akrobāta prasmes, viņš prot dažādus meistarstikus ar uguni, bet nākotnē vēlētos būt zemnieks un dzīvītūrā vidē, jo ciena veselīgu dzīvesveidu, ir vegetārietus. Dominikam ļoti rūp ar vides aizsardzību saistīti jautājumi un tiem vēlas pievērsties arī Līvānos.

Esot Latvijā, esmu mainījis viedokli par to, jo pirms brauciena domāju, ka tā ir ļoti nabazīga valsts, stāstīja Sebastians. Tagad redzu, ka tā strauji attīstās, lai gan līdz Eiropas valstu limenim tai vēl daudz jāaug. Viņš atzina, ka mainījās arī domas par cilvēkiem, jo Francijā valda stereotips, ka Baltijas valstu iedzīvotāji ir noslēgti, vēsi un atturīgi. Bet tas ir tikai sākotnējais iespāids, viņš saka, tēls, ko veidojušas tradīcijas un audzināšana. Patiesībā latvieši ir sirsni, draudzīgi un pretimnākoši.

Sebastians «Baltajā mājā» strādā ar invalidiem, muzicē uz austrumnieciska instrumenta, septembrī sāks vadīt franču valodas nodarbības. Francijā viņš strādājis poligrāfijas nozarē, pēdējos piecos gados

● Sebastians Gils (no kreisās) un Dominiks Štieglers kopā ar Indru Artemjevu pie Eiropas kartes. Mūsdienā pasaulē ne Francija, ne Austrija no Latvijas ne maz nav tik tālu un jaunieši vienādi visur, secinājuši abi brīvprātīgie.

nodarbojies arī ar teātra izrādes veidošanu. Viņa tēvs strādā sociālajā jomā, tāpēc Sebastians jau guvis pieredzi šajā jomā, arī mamma ir nodarbinātība ar ielu bērniem un adopcijas jautājumiem. Nesen Sebas-

tianu Līvānos apciemoja viņa vecvāci un bija apmierināti ar mazdēla dzīves apstākļiem un nodarbošanos.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne.
Foto: A.Stepanovs

IZGLĪTĪBA, KULTŪRA

Apstiprina jauno Līvānu bērnudārza «Rūķīši» vadītāju

17. jūlijā Līvānu novada domē apstiprināja pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» vadītājas amatā AIJU GRUGULI (attēlā).

Pamatojoties uz bērnudārza «Rūķīši» ilggadējās vadītājas Dzidras Ceples iesniegumu domē ar lūgumu atbrīvot vīnu no ieņemamā amata, pašvaldība izsludināja pieteikšanos uz pirmskolas izglītības iestādes vadītāja vietu.

Dīvās pretendētu pieteikšanās kārtās kopumā tika saņemti piecu pretendētu pieteikumi. Pašval-

dības izveidota komisija tikās ar visiem amata pretendentiem un uzsklausīja vīnu piedāvājumu ieštādes turpmākajai attīstībai.

17. augusta domes ārkārtas sēdē par pirmsskolas iestādes «Rūķīši» vadītāju deputāti vienbalsīgi apstiprināja Aiju Gruguli, nosakot trīs mēnešu pārbaudes laiku. Darbu jaunā vadītāja sāks 28. augustā. Motivācija šīs kandidatūras izvēlei bija pašvaldības vēlme pēc jaunas pieejas un svaigām vēsmām šīs pirmsskolas iestādes darbībā, ko varētu sniegt cilvēks, kas iepriekš nav bijis saistīts ar konkrētās iestādes darbu.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību
speciāliste Līvānu novada
domē

Latvijas neatkarības atjaunošana – fotogrāfijās, atmiņās, dokumentos

Aizmējot Konstitucionālā likuma «Par Latvijas Republikas valstisko statusu» un Latvijas Republikas faktiskās neatkarības atjaunošanas dienu, kas bija vakar – 21. augustā, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs interesentiem piedāvā izstādi «Barikāžu vēsture un mācības». Tā iekārtota Preiļu novada kultūras centra izstāžu zālē.

Kā informēja muzeja direktore Tekla Bekeša, Preiļu muzejs veiksmīgi piedalījās Barikāžu muzeja un Barikāžu dalībnieku biedrības organizētajā projektu konkursā, kas bija saistīts ar 1991. gada janvāra barikāžu 15 gadu atceri. Preiļu sagatavotais projekts par ceļojošas izstādes izveidošanu tika atbalstīts. Par piešķirtajiem līdzekļiem sagādāti pārvietojamie stendi. Muzejs šī projekta ietvaros papildus vāca dokumentālos materiālus, intervijas, ieguva unikālas fotogrāfijas par vietējiem milicijas darbiniekiem un iedzīvotājiem, kas piedalījās barikāžu notikumos un kas nebija apzināti. Barikāžu muze-

js deva iespēju nokopēt arī savos krājumos esošas fotogrāfijas. Vienlaikus muzeja speciāliste Natālija Pizele sagatavoja metodisko materiālu skolām «Mācību stundas par barikādēm».

Izstādes zinātnisko konцепciju sagatavoja muzejs, skice pasūtīta kvalificētiem dizaineriem, iekārtojumu veikusi muzeja māksliniece Silvija Berezovska.

Izstāde ir ceļojošā, to mācību gada laikā varēja apskatīt Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1., Aizkalnes pamatskolas skolēni.

● Ikvienam, kura atmiņa vēl glabā deviņdesmito gadu notikumus, Baltijas ceļu, augusta puču, barikāžu laiku un citus ar Latvijas neatkarības atjaunošanu saistītus notikumus, būs interesanti palūkoties uz šī laika dokumentālajām liecībām. Bet jaunākās paaudzes pārstāvji izstādē «Barikāžu vēsture un mācības» var iepazīties ar savu rajona vēsturi.

Raiņa Šveices periods izstādē

Jāņa Raiņa muzejā «Jasmuiža» pamazām nobeigumam tuvojas šīs vasaras tūrisma sezonā, kuras laikā te bieži piestāja ceļotāji autobusi un automašīnas. Muzejs katru gadu piedāvā plašu izstādi par kādu no Jāņa Raiņa dzives un daiļrades posmiem. Šogad eksponācija bija saistīta ar dzejnieka Šveices periodu 1906. – 1920. gadā. Muzeja «Jasmuiža» direktore Solvita Brūvere, pēc kuras idejas šī izstāde tapusi, stāstīja, ka eksponācija papildināta ar Eduarda Metuzala pasteljiem no Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja krājumiem. Mākslinieks Šveices Kastaņolā dzīvojis kaimiņos ar Raini un Aspaziju. Dzejnieks viņam bieži ieteicis skaistākās vietas, kas būtu jāuzglezno. Iemūžināta arī māja un istaba, kur dzīvojis Rainis, viņa iemīlotākie kalni, pastaigas ceļi, pilsētas skati. Raini un Aspaziju salīdzinot ar diviem svešumā pārstādītiem kokiem, arī izstādes iekārtošanā izmantoti koki, kam lapu vietā – desmitiem atklātni un vēstulu no sarakstes ar Aspaziju, kad viņa ārstējās Cīrihē. Tieši, tās nav oriģinālas, bet kopētas, un tomēr gan teksti, gan dzejnieka rokraksts, gan fotogrāfijas, gan skatu kartītes, ko dzejnieks izvēlējies, šodienas skatītāju aizved citā pasaulē, ļauj ielūkoties dzejnieka pārdzīvojumos.

Izstādē aplūkojams arī bagātīgais literārais devums, ko Rainis un Aspazija sarakstījuši Šveices

● Dokumentālās liecības par četrpadsmit gadus ilgušo Šveices periodu Raiņa dzīvē un daiļradē muzejā «Jasmuiža» apskatāmas plašā izstādē.

periodā. Te radušies Raiņa labākie darbi: «Jāzeps un viņa brāļi», «Spēleju, dancoju», «Zelta zirgs»,

«Indulis un Ārija», dzejoļu krājums «Ave sol» un citi.

Jēkabpils mākslinieces ar saviem darbiem iepazīstina līvāniešus

● Pelēkbaltā un zilganā figūra ar nosaukumu «Sapņu zirgi» ir Andas Svirānes darbi.

Latgales mākslas un amatniecības centrā Līvānos patlaban aplūkojama Jēkabpils mākslinieku darbu izstāde. No 15. augusta līdz 17. septembrim centrā skatāma radošās mākslinieku apvienības «Alla Prima» darbu izstāde «Koncentrāti». Šī apvienība dibināta 2000. gadā Jēkabpili. Pirmos divus gadus pastāvējusi kā mākslas studija, bet pēc tam reģistrēta kā sabiedriska organizācija.

«Alla Prima» apvienības radošās darbībā un izstādē «Koncentrāti» ar saviem darbiem piedalās mākslinieces Jolanta Ābele, Sanda Mālniece, Daina Eglīte, Iveta Vucena, Natālija Navenicka, Una Gura un Elita Leikuma.

Laikā, kopš pastāv radošā apvienība, mākslinieces ar saviem darbiem piedalījušās izstādē Dānijs, darbi eksponēti arī Mencendorfa namā Rīgā, Bauskā, kā arī savā pilsētā – Jēkabpili.

Materiālus par izstādēm sagatavoja L.Rancāne. Foto: A.Stepanovs

Situācija iekšējos ūdeņos uzlabojas

Īsi pirms Jāniem beidzās zivju nārsta periods, kad daudzās un dažādās ūdeņu iemītnieces bija saudzējamas. Tagad makšķerniekiem pavērušās daudz plašākas iespējas aktīvai atpūtai. Kā veicies šovasar, stāsta Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes Daugavpils kontroles sektora vecākais inspektorš ARVĪDS VIGULS.

Malu zvejniekus piebremzēja karstums

Viens no inspektorū uzdevumiem ir uzmanīt, lai savu darbību pēc iespējas mazāk Latgales ūdeņos izvērstu maluzvejnieki. Priečājamies, ka jūnijā un jūlijā bija karsts laiks, saka A.Viguls. Kad ir augsta gaisa temperatūra, maluzvejniecība pierirst, jo tādos apstākļos zivis tīklos ātri iet bojā un tās ir grūti saglabāt svaigas.

Lielāk uzmanības šovasar tika pievērsta Daugavai, tieši tur visbiežāk notika pārbaudes un reidi. Šīs vasaras īpatnība ir tā, ka ļoti populāra kļuvusi samu mak-

šķerēšana Latvijas lielākajā upē. Sami ļērās labi, nekāds retums nebija 24 kilogramus smagi īpatnī. Tika *nocopēti* arī lielāki, bet tādus ar makšķeri parasti ir ļoti grūti dabūt krastā.

Valsts inspektoriem palīdz pašvaldības

Inspektorš atzīst, ka lielāku uzmanību zivju resursu saglabāšanai sākušas veltīt arī pašvaldības. Kā pozitīvu piemēru viņš minēja Preiļu rajona Riebiņu novadu, kur ar pašvaldības lēmumu izveidota pilnvarotu personu grupa, kas valsts inspektoriem palīdz malu zvejniecības apkarošanā. Atbilstoši makšķerēšanas un rūpnieciskās zvejas noteikumiem pašvaldībām ir dotas tiesības organizēt savu kontroli. Riebiņu novadā šajā jomā darbosies trīs cilvēku grupa. Speciālisti nodrošināti ar nepieciešamajiem tehniskajiem līdzekļiem, beiguši speciālus sagatavošanas kursus un labi apmācīti.

Ceram, ka līdz ar to situācija malu zvejniecības apkarošanā Preiļu rajonā uzla-

bosies, saka A.Viguls, vienlaikus mudinot citas pašvaldības sekot kolēgu piemēram.

Tīros ūdeņos zivis neslāpa

Karstajās jūlijā dienās masu saziņas līdzekļos parādījās informācija par zivju vasaras slāpšanu vairākās Latvijas upēs. Latgalē situācija nav bijusi tik kritiska. Viena no šajā ziņā bīstamākajām upēm ir Feimanka, tomēr arī te viss bijis kārtībā. Uzlabojums tiek saistīts ar to, ka upē tiek ievadīti labāk attīrīti noteķudeņi.

Speciālisti pārliecīnājušies, ka šovasar zivju vasaras slāpšana nav notikusi ezeros, bet gan upēs. Iemesls varētu būt tas, ka upes ir kļuvušas samērā seklas, aizaugušas, ar vāju ūdensteci. Tādos apstākļos tiek izstrādāts mazāks skābekļa daudzums nekā to patēre ūdens augi un zemūdens iemītnieki.

No zivju slāpšanas karstajā laikā izdevies izvairīties arī diķu saimniecību ipašniekiem, ko nevar teikt par pērno ziemu, kad strauji izveidojušās un pat 70 centimetrus biezās ledus segas dēļ karpas un citas diķu zivis nespēja piemēroties bargajiem apstākļiem.

Labāk lai diķi ir mazāk zivju nekā pārāk daudz, diķu ipašniekiem iesaka A.Viguls.

Makšķernieki kļuvuši likumpaklausīgāki

Saskaņā ar jaunajiem makšķerēšanas noteikumiem, kuri stājas spēkā šī gada janvārī, makšķerniekiem ir pienākums makšķerēšanas vietā uzrādit kontrolei makšķerēšanas kartes un citus dokumentus, kā arī makšķerēšanas rīkus un lomus. Bez makšķerēšanas kartes drīkst makšķerēt tikai personas vecumā līdz 16 gadiem un personas, kas vecākas par 65 gadiem, kā arī invalīdi.

Inspektori secinājuši, ka situācija pēdējā laikā uzlabojas un makšķerēšanas cienītāji kļuvuši disciplinētāki. Makšķerēšanas kartes viņi iegādājas laikus un cenšas arī ievērot visus noteikumus. Tajā pašā laikā inspektori aicina sabiedribu būt neieciētāgiem pret maluzvejniecību un informēt Daugavpils kontroles sektora inspektorus, kā arī pašvaldības par konstatētiem maluzvejniecības gadījumiem.

Problēmzīvs – vēdzele

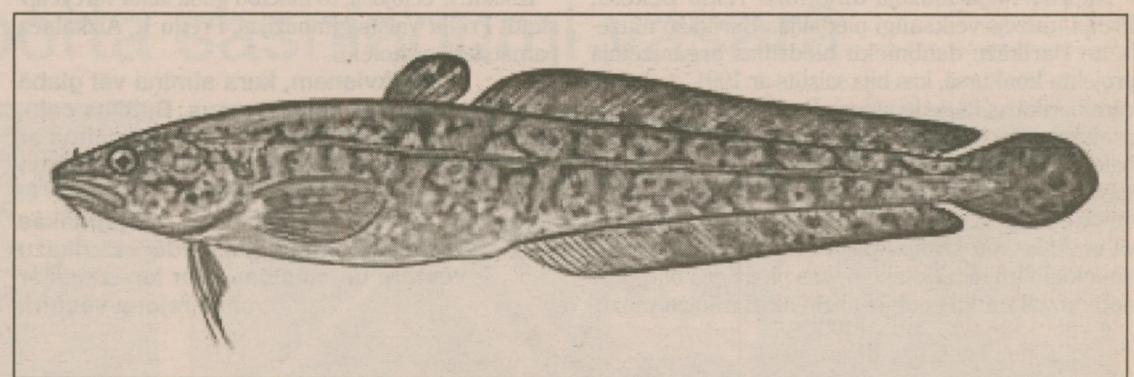
Zivsaimniecības speciālisti ir vienisprātis, ka viena no Latvijas un arī Latgales ūdeņu problēmzīvīm ir vēdzele. Savulaik, vēl pagājušā gadījumā sešdesmitajos septiņdesmitajos gados tā bija ļoti izplatīta mūsu ūdeņu iemītniece. Kaisligiem makšķerniekim bija goda lieta iet vēdzelēs ar vizuļiem. Taču pēdējo piecu gadu laikā šī zīvs gandrīz pilnībā izzudusi.

Kas tam par iemeslu? Iespējams, ka viens no galvenajiem iemesliem ir klimata izmaiņas, jo ziemas palikušas siltākas. Tā kā vēdzeles nārsto februārī, kad laukā ir vislielākā ziemas spelgona, pašreizējās ziemas zivīm nav bijušas labvēlīgas. Izzudušas arī labākās nārsta vietas, jo zivīm vaja-

dīgas smilts, akmeņaina grunts. Taču upes un ezeri strauji aizaug, pārpurvojas, kas vēdzelēm nāk tikai par jaunu.

Vēdzeles ķermenis šķērsgriezumā ir ieapaļš, galva no augšas saplacināta. Mute pilna ar sikiem zobiem, vērsta uz priekšu. Pie apakšķokļa viens garš tausteklis, bet pie nāsim – pa vienam īsam tausteklim. Šo īpatnību dēļ vēdzele mazliet lidzinās samam un bārdainajam akmengrauzim.

Ķermenis klāts tik sīkām zīņām, ka izskatās kails. Mugura, sāni un spuras zaļgandzeltenīgi, ar brūniem vai melniem plankumiem. Ir reģistrēti gadījumi, ka vēdzeles izaugusi par 170 centimetru garumā un svērusi pat 40 kilogramus. Tiesa, šie dati nav fiksēti Latvijā. Vēdzeles piedzīvo 30 gadu vecumu, Latvijā – septiņu gadu vecumu.

Vēdzeles ir tipiskas saldūdens zivis. Parasti uzturas pa vienai, tikai nārsta laikā koncentrējoties baros. Parasti vēdzeles uzturas slēptuvēs un ir aktīvākas naktīs. Novērota pat 400 kilometrus tāla migrācija ar pārvietošanās ātrumu diennakti 6 kilometri. Vēdzelē pamatbarība ir bentoss, zivis un vārdes.

Dzimumgatavibū īpatnī sasniedz 1-8 gadu vecumā, kad paugušies vismaz līdz 14 cm garumam. Augliba – no 8000 līdz pieciem miljoniem ikru. Latvijā nārsto janvārī — martā, kad ūdens temperatūra ir no 0-10 grādiem, pie tam meklē vietas no 5 cm līdz 50 m dziļumā. Raksturīgs vienlaicīgs vai porcijs nārsts. Ar vienu

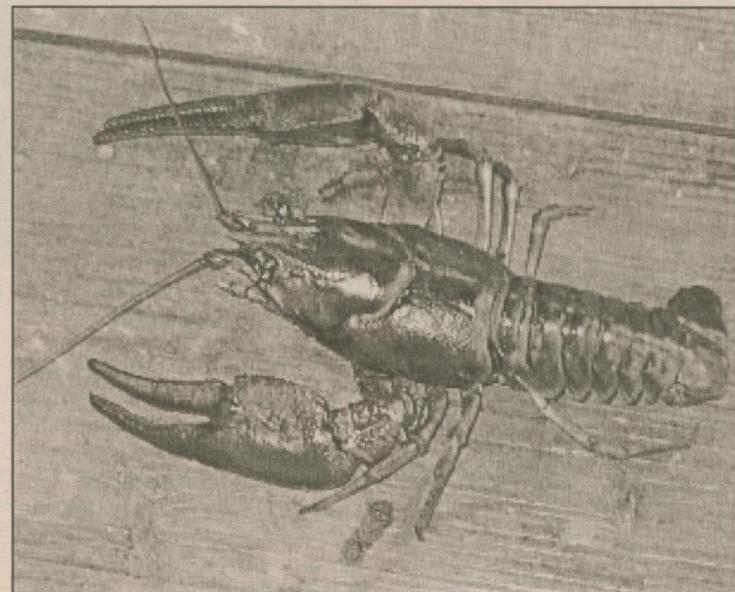
mātīti parasti nārsto vairāki tēviņi. Tā kā zvejnieku un makšķernieku lomas gadās samērā rea un nelielā daudzumā, varbūt labāk būtu šīs zivis laist atpakaļ viņu ierastajā vidē un parūpēties par to veiksmīgu sugas turpināšanu.

Vēži – ūdeņu kvalitātes indikatori

Uz tādiem vēžu lomiem, kādi redzēti jaukajā filmā par Emīla nedarbīem, Latvijas upēs un ezeros sen vairs nevarām cerēt. Tomēr speciālisti apgalvo, ka situācija uzlabojoties. Tam par iemeslu ir ūdeņu kvalitātes rādītāji, kas apliecinā, ka upēs un ezeros nonāk mazāk neattīrītu noteķudeņu, kā arī minerālmēslu no laukiem.

Vēži ir vislabākais un precīzākais ūdens kvalitātes indikators. Ja vēžis tiek nolikts ezera krastā un viņš taisnā ceļā dodas iekšā ūdeni, tas nozīmē, ka tur apstākļi piemēroti šīs kultūras audzēšanai. Ja vēžis meklē citu ceļu, apstākļi ezerā vai upē nav piemēroti. Pie tam ir jāņem vērā, ka vēžiem nav piemērotas ūdenstilpnes, kur mīt zuši, jo vēžu mazuļi zušiem ir lielākais kārums.

Atriboši makšķerēšanas noteikumiem vēžus drīkst kert vai nu

ar rokām, vai ar *kritiņiem*, pie tam ne vairāk kā 50 gabalus diennakti. Jāņem vērā, ka visi īpatnī, kas ir mazāki par 10 centimetriem (no acu linijas līdz astes plāksnītei), jāatlaiž atpakaļ. Toties vēžu mātītes ar redzamiem īkriem aizliegt kert visu gadu. Vēžošanas sezona tiek atklāta 1. jūlijā un noslēdzas 1. oktobrī.

Vēžošana Latvijā atļauta tikai licencētās ūdenstilpnēs. Tādas valstī ir tikai četras, Preiļu rajonā nevienu no tām neatrodas.

Pēdējos gados vēžu audzēšana kļūst populāra arī diķos un privātos ezeros. Bet arī tad ir jābūt līcencei. Dienakkts licence maksā piecus latus un drīkst īemt tikai 20 līdz 30 vēžus.

Īstais laiks vēžošanai ir nakts, kad vēži dodas barības meklējumos. Vienkāršākais paņēmiens ir vēžošana ar rokām, kad jāpēt talkā lukturitis. Makšķernieku veikalos nopērkami *kritiņi*, tas ir, speciālās ierīces vēžu ķeršanai, kur liekama ēsma. Maldigs ir uzskats, ka labākā ēsma ir vai nu bojātas zīvs gabaliņi, vai accepta varde. Vēži ir zālēdāji, tāpēc ļoti labi tos var kert, liekot par ēsmu sarīvētus kāpostus vai burkānus.

Plašāku informāciju par vēžu audzēšanas iespējām var iegūt

Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācijā, kas izveidota 1998. gadā. Asociācijas mērķis ir sekਮēt vēžu un zivju dabīgās populācijas atjaunošanu. Zinošākais vēžaudzēšanas speciālists ir profesors Augsts Ārens, kurš profesionāli nodarbojas ar vēžu pavalīšanu.

Kā «Novadniekiem» pastāstīja Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes Daugavpils kontroles sektora vecākais inspektorš Arvīds Viguls, šovasar kādā no Krāslavas rajona ezeriem (nosaukums tiek turēts noslēpumā, lai neiekārdinātu maluzvejniekus) ielaidis 4000 vaislas eksemplārus. Tas būs tā sauktās bāzes ezers, kur varēs pārbaudīt, kā vēži jūtas un dabiskos apstākļos vairojas Latgales ūdeņos, bet pēc tam ielaist arī citos ezeros.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova.

DER ZINĀT

10 ēdieni, kas jāēd pēc 50

Gadiem ejot un kļūstot vecākiem, cilvēkiem ir jāievēro divi svarīgi ēšanas principi – ēst mazāk un ēst pareizāk! Ēdienam, kuru izvēlamies, jābūt barojošākam, bet kopējam uzņemtā ēdienu daudzumam – mazākam.

Lūk, produktu desmitnieks, kam jābūt katra piecdesmitgadnieka galā:

1. Brūnie rīsi. Daudzi baidās lietot uzturā, jo ir uzskats, ka no tiem pieņemas svarā. Bet bez oglīdrātiem nav enerģijas! Pilngraudu produkti (brūnie rīsi, rupja maluma maize, putras) satur daudz šķiedrvielu, kas uzlabo zarnu trakta darbību, samazina holerterīna līmeni un bremzā sirds un asinsvadu slimību attīstību. Tie ir produkti, kas noder taisnā zarnas vēža, žultsakmeni, diabēta, aptaukošās profilaksejai.

2. Olas. Olas bieži kritizē, jo tajās esot holerterīns. Bet olas ir

olbaltuma un luteīna avots, kas pasargā acis no kataraktas. Pētījumi liecina, ka olās esošās vielas samazina trombu veidošanās risku, kas savukārt ir insultu un infarktu iemesls. Sešas apēstas olas samazina krūts vēža rašanās iespēju par veseliem 44%. Dietologi uzsvēr, ka viena ola dienā ievērojami nepalielina holerterīnu daudzumu asinīs.

3. Piens. Cilvēkiem, kļūstot vecākiem, pieaug vajadzība pēc kalcija, tāpēc ikdienas ēdienkartē jāiekļauj produkti ar lielāku kalcija saturu. Tie ir visi piena produkti, bet piens ar zemu tauku saturu – jo īpaši. Der osteoporozes profilaksei. Piena produktos esošais kalcijss bremzē kaulu masas izzušanu, kas ir īpaši bīstami sievietēm menopauzes vecumā.

4. Spināti. Maz ir tādu produktu, kas varētu sacensties vērtīguma ziņā ar spinātiem – tajos ir dzelzs, C, A un K vitaminī, antioksidanti. Spināti noder taisnā

zarnas vēža, osteoporozes, artrīta, kataraktas profilaksei.

5. Banāni. Viens vidēja izmēra banāns satur 467 mg kālijas, kas nepieciešams, lai muskuļi (ipaši sirds muskuļi) darbotas normāli. Banāni samazina arteriālo spiedienu, ir lielisks šķiedrvielu avots, kā arī samazina kūnīgā skābes daudzumu, tāpēc tiem, kas cieš no dedzināšanas pakrūtē, ir īpaši noderīgi.

6. Vistas gaļa. Visveselīgākā gaļa – vistas krūtiņa bez ādas. Tajā ir maz tauku, daudz olbaltumvielu, selēns, kas noder pretvēža profilaksei, B grupas vitamīni nervu sistēmai un smadzeņu darbības uzlabošanai.

7. Lasisi. Bagātīgs omega-3 taukvielu avots, kas ir dabīgs holerterīna samazinātājs, aizsargā pret dažiem vēža veidiem un novērš trombu veidošanos. Pētījumi pierāda, ka lasis mazina depresiju un uzlabo atmiņu. Nikotīnskābe, kas ir laša gaļa, pasargā

no Alcheimera slimības. Svaiga vai konservēta laša gaļa 3 reizes nedēļā būtu ideālās ēdienkartes sastāvdaļa. Starp citu, omega-3 taukus lielā daudzumā satur arī valrieķstī.

8. Upenes. Maza oga, kas satur ļoti daudz uzturvielu. Piemēram, antioksidantus, kas novērš kataraktu, glaukomu, vēnu varikozi, hemoroīdus, kūnīgā čūlu, sirds un asinsvadu slimības, vēzi. Pēc smadzeņu insulta upenes palīdz atjaunot smadzeņu darbibu, uzlabo zarnu darbibu gan diarejas (caurejas), gan aizcietējuma gadījumā.

9. Garšvielas. Ar gadiem ēdienā garšas kārpījas kļūst nejūtīgākas, ēdienam gribas vairāk pielikt sāli, lai tas būtu it kā garāk. Bet sāls paaugstina arteriālo spiedienu un ir nevēlams hipertonijas slimniekiem. Veselīgāk un garšīgāk ir ēdienam pievienot garšaugus.

10. Kiploki. Mazā kiploka dai-

viņa dod ļoti daudz vērtīgu vielu. Kiploks ir lieliska pretvēža un insulta profilakse. Tam ir pretiekais iedarbība, samazina sāpes un tūsku artrīta gadījumā. Veselīgs produkts diabētiķiem. Tiem, kas nespēj izturēt kiploka specifisko aromātu, iesaka lietot kiploku kapsulas.

NO KĀ JĀATSAKĀS

Saldumi – palielina svaru, daudz nevajadzīgu kaloriju, nav vērtīgu vielu. Jāierobežo cukura patēriņš.

Sāls – paaugstina asinsspiedienu. Arī mērcēs un «vegetās» ir ļoti daudz sāls.

Alkohols – tajā ir daudz kaloriju. Visveselīgākais dzīriens no šīs grupas – sarkanvīns.

Piesātinātie tauki, kas ir gaļa, sierā, vistas ādā, saldējumā – palielina svaru un holerterīna līmeni asinīs.

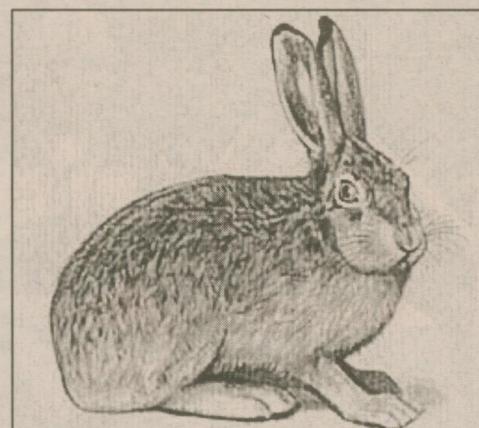
INTERESANTI

Ar ko zaķis atšķiras no truša?

Ārēji ne ar ko īpašu. Tikai ausis un kājas trusim ir īsākas. Toties dzivesveids gan abiem ir stipri atšķirīgs. Truši rok alas un tajās dzīvo, bet zaķi alas nerok. Alas trušiem piedzīmst mazie trusēni, pavismazipi, akli, kurli un knapi rāpo. Tikai pēc divām nedēļām tiem atveras acis.

Trušu mamma savus bērnus tikpat kā nekad nepamet. Uz mazu brītiņu izskrieni pagrauzt kādu lapiņu un tūlit atpakaļ pie trusēniem. Kad māte baro savus mazulus, viņa nogūlas, nevis sēž kā zaķu māte. Trušu tēvs par atvasēm nerūpējas, bet nāk un iet pēc saviem ieskatiem.

Toties zaķi savus bērnus pie-

skata. Tēvs uzturas zaķēnu tuvumā, mazos ienaidniekus aizbaida, bet lielos un bīstamos ar vil-

tigiem manevriem aizvilina tālāk.

Un zaķu bērni nav vārgi alkļuji, bet uzreiz pēc nākšanas pasaule var skriet. Māte viņus arī tūlit pamet un atgriežas tikai otrā dienā. Visā zaķēnu mūžā viņi tiek zīdīti tikai nedaudzas reizes un agri iemācās ēst visādus zaļumus.

Ja mazajiem zaķēniem garām skries sveša zaķene, viņa noteikti mazos pazīdis, garām nepaies. Bet trusene nekad svešus bērnus nebaros.

Kāpēc zaķim plāna āda?

Tā ir tik plāna kā visplānākais pergaments. Bet plāna tāpēc, ka veic aizsargfunkciju. Ja vilks vai lapsa sakars grezaci aiz sāna, zaķis rausies ārā no visa spēka un izrausies. Tas tāpēc, ka āda ir ļoti plāna un viegli plīst. Tajā vietā, kur āda saplist, pat asins lāsīte nepārādās. Caurums ātri pārkājas ar jaunu ādu un apaugs ar vil-

nu. To var saukt pat par savdīgu autonomiju – līdzīgi kā kīrza kas astes ataugšanu.

Tas dzīvīnā pasaulei ir sens pašsaglabāšanās mehānisms – sienāzis viegli šķiras no lecamājas, arī daži zirnekļveidigie ātri nomet kādu kāju. Arī astoņkājis savam ienaidniekam atstāj vienu no saviem taustekļiem kā maksu

par savu dzīvību. Tādam retam dzīvnieciņam kā susurs ātri un viegli nonāk nost astes āda, ja to kāds spēcīgi satver. Bet kāda trojska kīrza vārda vistiešķajā nozīmē izliet no ādas, ja nonāk ienaidnieka nagos. Plika, toties dzīva. Āda ataugs, bet dzīvība tik viegli nav atjaunojama.

Vai zaķis ir šķielacis?

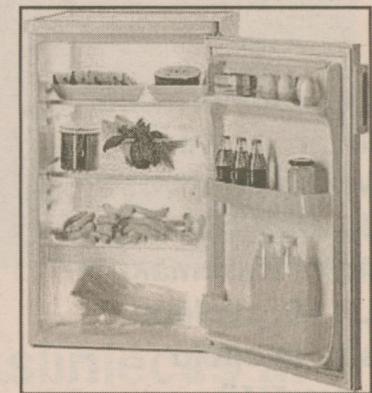
Tā jau ļaudis runā, bet patiesībā zaķis nešķielē. No kurienes radusies tāda iesauka? Vieni apgalvo, ka to izdomājuši mednieki, kas ar sūpiem dzinuši zaķus. Zaķu medības ar dzinējsūpiem pamatojas uz zaķa uzvedības īpatnībām – zaķis, no ienaidnieka mūkot, vienmēr atgriežas izejas punktā. Tam it kā vajadzētu būt apīlim, taču patiesībā tas ir cilpu mudžeklis. Zaķis pa mežu met liklōčus un klinķeru, pat apgriežas pilnīgi pretēji sākotnējam virzie-

nam. Tāpēc mednieki nosprieda, ka zaķis nerēdz priekšā, bet skaņas uz sāniem. Ja sarežģito ceļu vēl var uzskaitīt par maldināšanu ar mērķi izmukt, tad kā lai izskaidro vēlmi atgriežties izejas punktā? To zinātnieki skaidro dažādi – vieni saka, ka zaķa individuālā teritorija ir tikai 1-3 kvadrātkilometrus liela, patiesībā maza, un viņš nedrikst iekriest kaimiņa teritorijā. Lai ievērotu šo likumu, viņam gribot negribot jāatgriežas sev pazīstamajās vietās.

Izmantoti Latvijas preses materiāli

lenaidnieki ledusskapī

Lielākajai daļai no mums ir uzskats, ka svētkos jāceļ galā daudz gardumu. Tomēr ne viesi, ne mājinieki ar šo bagātību, protams, netiek galā, un pārpalikušie labumi aizceļo uz ledusskapī. Bet mājasmāte atviegloti nopūšas: pēc saspringtās cieasta gatavošanas dažas dienas nebūs ne jācep, ne jāvāra...

Taču ledusskapī līdzās produktiem mit dažādas radibas, kuras tur neesam aicinājuši. Mums tikai tā šķiet, ka tumsā un aukstumā nav iespējams izdzīvot. Diemžēl daudzi mikroorganismi šajos skarbojatos apstākļos jūtas visai labi. Daļa no tiem spēj izraisīt saindēšanos ar ēdienu, bet daļa – smagas hroniskas slimības – alergiju un pat vēzi.

Sis process pastiprinājies pēdējos 10—15 gados. Un to ir veicinājuši paši cilvēki. Putnus un lupus ārstē ar antibiotikām, viņu barībai piejauc vielas, kas veicina ķermeņa masas strauju palielināšanos. Produktus iesaijo plēves un vakuumu iepakojumā. Bet dažādu konserveru dēļ mēs vēl Jāņos varam ēst to, kas pirkts Ziemassvētkos. Visi šie apstākļi izraisa dažādu mikroorganismu mutācijas, bet tās savukārt kaitē mums.

Viskaitīgākie ir tie aukstumizturīgie mikroorganismi, kuri dzivo uz tādiem produktiem kā gaļa, zivis, dārzeņi, augļi, kas ilgi glabāti ledusskapī (ne saldētavā). Sie mikrobi izraisa slimības, kas sākumā šķiet saindēšanās ar ēdienu (caureja, vemšana utt.). Patiesībā cilvēks ir saslimis ar listeriozi, kas vēlāk izpaužas kā meningīts vai encefalīts.

Ļoti bīstami šie mikrobi ir vēl nedzīmušiem bērniem. Ja sieviete ieēd, teiksim, apēļejušu siera gabaliņu (bojātās virskārtas nogriešana nelīdzēs, jo pelējums, kas gan nerēdzams, tomēr ir pārēmējis visu produktu; tas pats attiecas arī uz iepelējušu maiži), viņa pati var nenonaujast par tuovojošas slimību. Taču auglim šīs baktērijas ir ārkārtīgi kaitīgas. Tās izraisa pat spontāno abortu vai nedzīva mazuļa piedzīšanu.

Ko iesākt?

Mums vajadzētu regulāri tirīt ledusskapī un ievērot produktu uzglabāšanas termiņus.

- ✓ VIENMĒR ATCERETIES: pusfabrikāti no lieliem gabaliem (antrekoti, šniceles bez panējuma) ledusskapī glabājami 48 stundas;
- ✓ pusfabrikāti no maziem gabaliem (befstroganovs, šašlikam sagrieztie gabaliņi) – 36 stundas;
- ✓ maltā gaļa (cūkas, liellopa, kombinētā) – 24 stundas;
- ✓ vārītas desas, cīsīni, sardeles, ruletes, šķīnkis, bekons – 72 stundas;
- ✓ atdzesētas zivis no 0 līdz -2 grādu temperatūrā – 48 stundas;
- ✓ piens, saldais krējums – 36 stundas;
- ✓ skābs krējums, biezpiens – 72 stundas;
- ✓ sieri – 5 diennaktis;
- ✓ salāti, vinegreti no vārītiem dārzeņiem – 12 stundas.

Izmantoti Latvijas preses materiāli

Meklēsim patiesību vai Baznīcas svētki Vidsmuižā

Daudzi mūsdienu cilvēki, tāpat kā kādreiz Pilāts, alkst rast atbildi uz jautājumu: «Kas ir patiesība?» (Jn. 18, 38) Un tiešām, kas tad īsti ir patiesība? Kur to meklēt, kā atrast? Kā zināt, vai atbilde, kuru domās esam atraduši, ir vai nav patiesība... Pa kuru ceļu jāiet, lai līdz tai nokļūtu?

Pa īsto, pa Kristus ceļu. Tikai pa Viņa ceļu ejot, mēs varam novākt līdz Patiesībai, par kuru nav jāsaubās. 24. augustā Romas katoļu Baznīca svin svētā apstuļa Bartolomeja svētkus (tautā šie svētki tiek saukti par «Bērtuļa dienu»). Pirms viņš atrada ceļu uz patiesību un kļuva par Kristus mācekli, šis cilvēks bija maldījies pa sānceļiem. Viņa vārds toreiz bija Natanaēls un viņš savu personīgo priekšstatu par kādu lietu vai parādību mēdza uzskatīt par patiesību. Un, kad Filips viņam pastāstīja par Jēzu, viņš iesaucās:

«Vai tad no Nazaretes var nākt kas labs?» Tātad, kāda viņa paša personīga viņam nepatīkama pieredze bija kļuvusi par viņa patiesību. Bet Jēzus, ieraudzījis nākam Natanaēlu, par viņu sacīja: «Lūk, patiess izraēlietis, kurā nav viltības!» «No kurienes Tu mani pazīsti?» – ie-saucās Natanaēls. Taču jau pēc dažiem Jēzus teikumiem viņš teica: «Mācītāj, Tu esi Dieva Dēls, Tu esi Izraēla Kēniņš!» (sal. Jn. 1, 45-51). Jēzus bija augstu novērtējis Bartolomeja atklātību un Bartolomejs pieņēma Viņa Patiesību, no kuras to novērsties vairs nespēja piespiest nekas, pat briesmīga moekļa nāve, — viņam, dzīvam esot, novilkā ādu. Viņš bija meklējis patiesību, atradis to, sludināja cilvēkiem un nešaubīda-

Šī gada 27. augustā visi milī aicināti uz Vidsmuižas baznīcu svinēt Bērtuļa dienu.

Svētku kārtība: plkst. 12.00 – Vissv. Sakramento uzstādīšana, plkst. 12.30 – garīgās mūzikas koncerts, plkst. 13.00 – svinīgā Sv. Mise un euharistiskā procesija. Noslēgumā tiks dota svētība bērniem un skolēniem, jauno mācību gadu uzsākot (pasvētīsim arī skolas piederumus). Draudzes svētkos ir iespējams iemantot pilnas atlaidas.

mies atdeva par to savu dzīvību.

Mūsdienu kultūru diemžēl ļoti strauji ieteikmē relativisms. Mēs labprāt metamies gandrīz visu apšaubīt, apspriest, nepieņemam otru patiesību, bet uzspiežam otaram savu un aizmirstam galveno – meklēti Patiesību, atrast to un dzīvot patiesībā. Jēzus saka: «Ja jūs turēsieties pie manas mācības, jūs pazīsiet patiesību un patiesība darīs jūs brīvus.» (Jn. 8, 32) Patiesību var atrast tikai veidojot dzīvas attiecības ar Dievu, meklējot patiesību Viņā. Bez Dieva cilvēks

nav nekas. Bet mēs bieži nonākuši krustcelēs tā vietā, lai nešaubīgi nogrieztos pa ceļu, uz kuru norāda uzraksts

lāpu un ar to laimīgi izķļuva no labirinta. Pārējie tumsā aizgāja bojā.

Milie kristieši, nemsim lāpas un «ar savu nemieru, šaubām, un arī vājumu un grēcīgumu, ar savu dzīvi un nāvi meklēsim ceļu pie Kristus» (Jānis Pāvils II), jo Viņš ir patiesības Vārds, kurā mēs varam rast atbildes uz visiem jautājumiem. Tikai Kristus pilnībā atklāj mums cilvēka un pasaules noslēpumu, jo Viņš ir dzimis un atnācis uz pasauli, lai liecinātu un atklātu mums patiesību. Bet patiesība ir visdzīļāk cilvēka gara nepieciešamība.

Lai arī kādus labumus nepiedāvātu pasaule, vienmēr atcerēsimies, ka vienīgi Kristus ir Patiesība un Viņa mācība drošs ceļš, kas ved uz paliekošu laimi. Tāpēc milēsim patiesību, dzīvīsim patiesībā, sludināsim un liecināsim par patiesību!

Vidsmuižas draudzes prāvests A. Ševels MIC

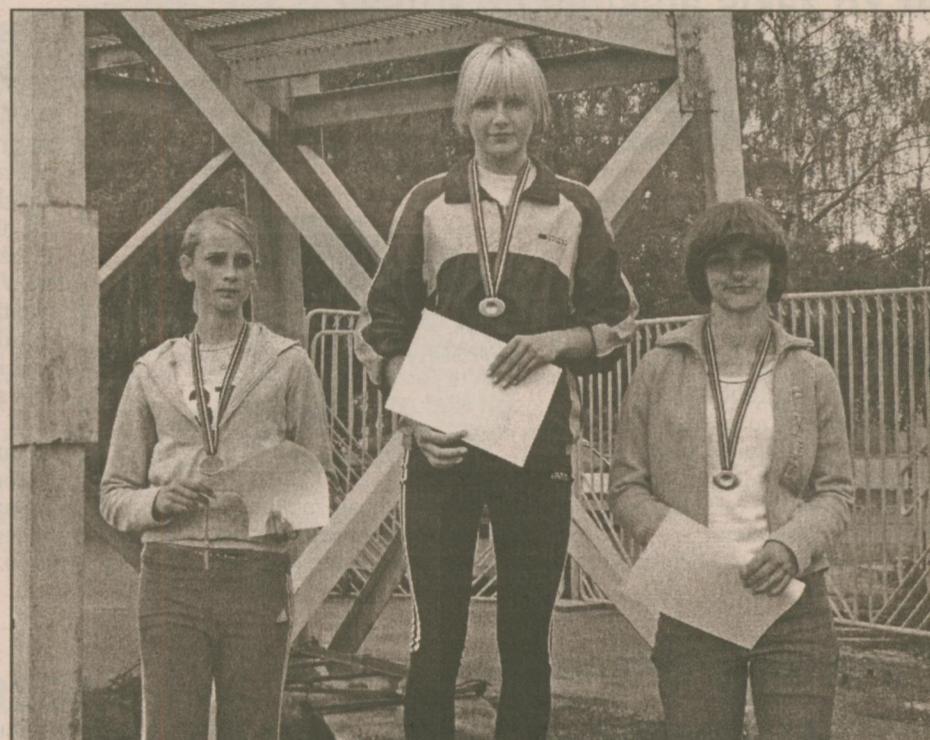
SPORTS

Preiļu rajona BJSS sporta sasniegumi vasārā

● Inga Mūrniece, Ilmārs Vaivods, Mārtiņš Pastars, Jānis Mičuls, Anita Kažemāka — LR 59. skolēnu sporta spēļu uzvarētāji

● Jānis Mičuls — LR 59. skolēnu sporta spēļu čempions sološanā.

● Inga Mūrniece — LR 59. skolēnu sporta spēļu čempione trīssoļēkšanā.

VIEGLATLĒTIKA

3.-4. jūnijā Rīgā notika LJSC meistarīcīkstes vidējai grupai (1991.-92. dz. g.). Piedalījās 11 Preiļu BJSS audzēknī un izcīnīja šadas vietas:

1. vieta	Inga Mūrniece	3-solis	11,22	tr. V.Neišadte
1. vieta	Ilmārs Vaivods	3000 m soļ.	15:03,1	tr. E.Vaivods
2. vieta	Artūrs Skoriks	3-solis	11,99	tr. V.Neišadte
3. vieta	Artūrs Skoriks	100 m	12,70	tr. V.Neišadte
4. vieta	Jānis Šķēps	110 m/b	16,74	tr. V.Neišadte
6. vieta	Aija Gavare	3000 m soļ.	18:50,0	tr. E.Vaivods

6. jūnijā Rīgā notika atlases sacensības jauniešiem uz Polijas jauniešu XII starptautiskajām vieglatlētikas sacensībām.

1995. g. dz. zēniem

2. vieta	Linards Šmeiksts	60 m	9,0	tr. V.Neišadte
2. vieta	Linards Šmeiksts	tāllekš.	4,19	tr. V.Neišadte
3. vieta	Raivis Pastors	tāllekš.	4,12	tr. V.Neišadte
3. vieta	Artūrs Bogdanovs	1000 m	3:30,0	tr. J.Upenieks
4. vieta	Dāvis Vocišs	1000 m	3:28,8	tr. L.Valdonis

1994. g. dz. zēni

6. vieta	Toms Kunakovs	1000 m	3:13,2	tr. L.Valdonis
4. vieta	Jelena Solovjova	200 m	28,43	tr. V.Neišadte

16. jūnijā notika Latvijas jaunatnes čempionāts, kurā piedalījās Preiļu BJSS audzēknī un izcīnīja šadas vietas:

2. vieta	Rihards Ivanovs	šķēps	56,86	tr. M.Pokšāne
6. vieta	Ilze Bartuseviča	400 m/b	1:14,92	tr. E.Vaivods
8. vieta	Lauris Trops	110 m/b	15,81	tr. A.Iļjins
8. vieta	Kaspars Kurms	augstl.	1.75	tr. V.Neišadte
9. vieta	Jeļena Solovjova	200 m	28,43	tr. V.Neišadte
10. vieta	Ainārs Ruzgīs	augstl.	1.70	tr. E.Vaivods

17.-18. jūnijā Rīgā notika LR 59. skolēnu sporta spēles vidējai vecuma grupai. Izcīnītās vietas:

1. vieta	Ilmārs Vaivods	3000 m soļ.	15:16,0	tr. E.Vaivods
1. vieta	Inga Mūrniece	3-solis	11,08	tr. V.Neišadte
3. vieta	Artūrs Skoriks	3-solis	11,95	tr. V.Neišadte
5. vieta	Anžela Kirilova	2000 m/kav.	8:42,2	tr. M.Pokšāne
5. vieta	Aija Gavare	3000 m soļ.	18:20,4	tr. E.Vaivods
6. vieta	Jolanta Lazdāne	3000 m soļ.	20:18,1	tr. S.Stankevičs
6. vieta	Juris Danilevičs	3000 m soļ.	18:01,1	tr. E.Vaivods
7. vieta	Jānis Kunakovs	3000 m soļ.	20:06,7	tr. J.Upenieks

7.-8. jūlijā, Latvijas čempionāts junioriem

1. vieta	Mārtiņš Pastars	10 000 m soļ.	47:17,5	tr. E.Vaivods
3.-4. vieta	Jānis Vaivods	augstl.	1.84	tr. E.Vaivods

LR 59. sporta spēles vieglatlētikā junioriem un jauniešiem, Valmierā 16.07.2006.

1. vieta	Mārtiņš Pastars	5000 m soļ.	22:08,5	tr. E.Vaivods
1. vieta	Jānis Mičuls	5000 m soļ.	24:26,3	tr. E.Vaivods
1. vieta	Anita Kažemāka	3000 m soļ.	14:08,1	tr. M.Pokšāne
3. vieta	Rihards Ivanovs	šķēps	58,71	tr. M.Pokšāne
6. vieta	Ilze Bartuseviča	400 m/b	1:18,01	tr. E.Vaivods
10. vieta	Ilze Bartuseviča	augstl.	1.45	tr. E.Vaivods
8. vieta	Jānis Vaivods	augstl.	1.75	tr. E.Vaivods
10. vieta	Jeļena Solovjova	200 m	28,40	tr. V.Neišadte
10. vieta	Kaspars Kurms	augstl.	1.70	tr. V.Neišadte

KAIMINU RAJONOS

BALVU RAJONĀ

Briseles komisija Briežuciemā

Jūlijā sākumā Briežuciema pagastā ieradās Briseles komisijas tēsa. Augstās komisijas mērķis bija pārbaudīt vienu no četrām Latvijas lauku saimniecībām, kādas izvēlējās dators. Briežuciema ieradās divi Briseles pārstāvji ar tulku, klat bija arī centrālā aparāta pārstāvji un Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes direktors. Komisija apskatīja visus Briežuciema zemnieka laukus, pievēršot uzmanību, vai maksājumu pieteikumos uzrādītās platības atbilst dābā esošajām.

Konkrētā saimniecība pēc apjomā ir neliela — īpašnieki apsaimnieko 16 hektārus zemes. Briseles pārstāvji uzdeva konkrētus jautājumus, pārbaudīja dokumentāciju un saņemtos Eiropas maksājumus. Oficiālu atzinumu par pārbaudes rezultātiem komisija sniegs tikai septembrī.

Angļu valodu mācās Somijā

Astoņu cilvēku grupa divas nedēļas apguva angļu valodu Somijas pilsētas Huitinena mācību centrā.

Par šo iespēju mācīties runāja

jau pirms gada, kad Balvu pilsētas domes delegācija ieradās sadraudzības vizītē. Informāciju dome novirzīja Tālākizglītības centram, un jūlijā grupu nokomplektēja. Angļu valodas apgūšanai dienā atvēlēja piecas stundas, bet pārējā laikā visi varēja atpūsties un apskatīt Somiju. «Pasniedzēji Bruts un Karolina izmantojas visas iespējamās mācību metodes — mācījās dziedot, caur burtu spēlēm, minot vārdus. Šādi kursi ir lieliska iespēja atvainījuma laikā cilvēkiem mācības apvienot ar atpūtu. Kursi Somijā notiek regulāri, tie nav tikai angļu valodā, bet arī citās nozarēs, tikai tiem jāpiešakās laikus,» stāsta Tālākizglī-

tības centra vadītāja Maruta Castrova. Tā kā grupā bija divas friezieres, brīvajā laikā viņas Somijas jauniešu diskosovam veidoja savdabīgas frizūras.

Mācību kursu apmeklētājas Inta Ozola un Liene Mikule atzīst, ka turpmāk angļiski izteikties būs vieglāk, jo, dzīvojot vidē, kur visi runā tikai angļiski, sāc domāt līdzi un pārvari nedrošību. «Nevarēju saņemties un sākt mācīties viena, bet, atrodoties vidē, kur visi runā angļiski, tas bija jādara. Trīs no mūsu grupas runāja joti labi un palīdzēja pārējiem pārtulkot latviski kādu nesaprotamu terminu. Turklat mums izveidojās lieliska grupa. Tas man bija kā starta

punkts. Tagad es zinu, ka gribu apgūt angļu valodu,» saka Liene Mikule. Par kursiem, kuri tika apvienoti ar atvainījumu, priecājas arī Inta Ozola. «Esmu gandarīta, ka atvainījuma laikā Somijā varēja papildināt zināšanas angļu valodā un arī pilnvērtīgi atpūsties. Pasniedzēji atrada iespēju mācīt ar netradicionālām metodēm,» saka Inta. Turpinot sadarbību, Somijas angļu valodas pasniedzēji ieradīsies arī Balvos, jo pieredzes apmaiņa — tas ir ceļš uz tālākvīzību jebkurā izglītības sfērā.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Dzīmtā puse aicina vienmēr

Bijušais Nirzas pagasta Lielo Žurilu iedzīvotājs Vilis Sutens tagad dzīvo Sanktpēterburgā un ir viens no pilsētas metro ģenerāldirektora vietniekiem. Viņu satikām pēc brauciena uz Aglonu, pēc atvainījuma pošoties atgriezties mājās.

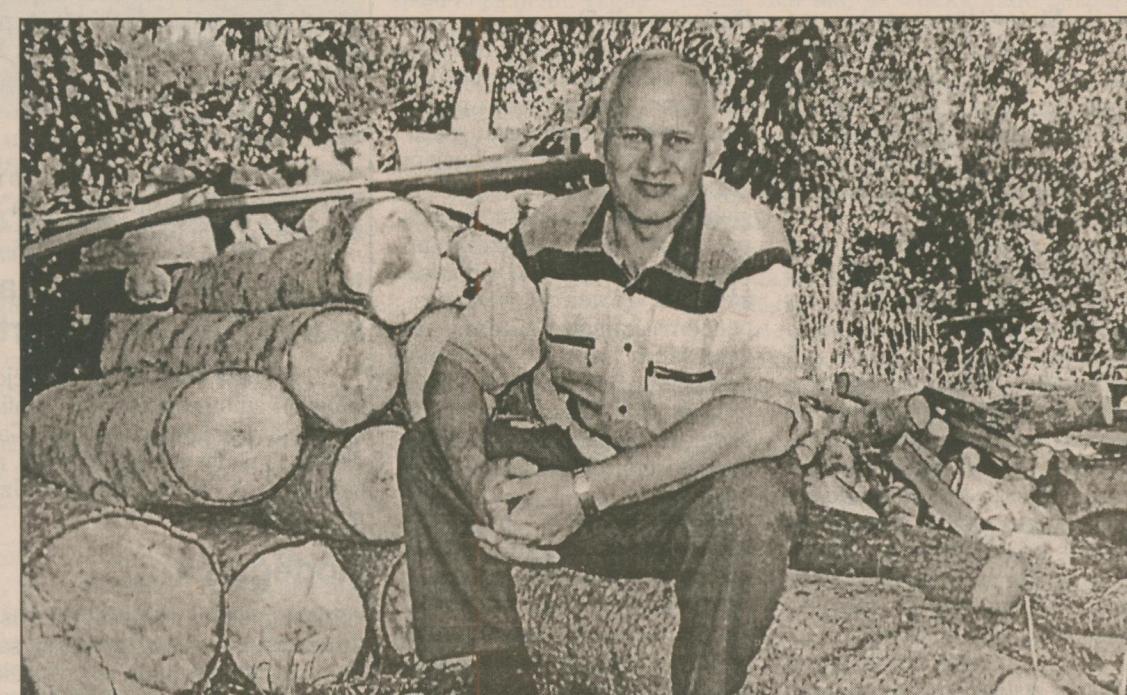
Katram cilvēkam dzīmtā puse ļoti daudz ko nozīmē. Tikai vieni tajā atzīstas, bet citi savas ilgas ļēpj zem vienaldzības maskas.

— Pēc mācībām Rīgas arodiskolā, kurā tika gatavoti lokomotīvju mašīnisti, tiku iesaukts armijā. Dienēju jūrnierkos, taču šis laiks manā dzīvē izrādījās izšķirošais, jo, būdams dienestā, iepazinos ar jauku meiteni un, pēc armijas apprečējis, nolēmu neatgriezties Latgalē, bet gan palikt Sanktpēterburgā. Kāda paziņas tante strādāja pilsētas metro, un, tā kā biju beidzis dzelzceļnieku skolu, mani pieņēma darbā. Esmu sācis kā mašīnista palīgs. Pamatā kāpū pa karjerās kāpņem, neklātienē ieguvu augstāko izglītību, tagad iemēnu ģenerāldirektora palīga vietu un atbildi par visiem metro eskalatoriem.

Dzīve nestāv uz vietas. Arī manā dzīmtajā pusē daudz kas mainījies. Skumji ap sirdi, redzot aizaugam agrāk iekoptus laukus. Taču es ceru, ka ar laiku situācija mainīsies. Tāpat kā Latvijā, ari Krievijā pilsētas cilvēki dzīvo pārticīgāk, ir vairāk iespēju atrast darbu. Taču, ja salīdzina, piemēram, Pleskavas un Ludzas rajonu attīstības limeni, atšķirības ganādzī nav. Ceļā uz Aglonu ievēroju, ka Preiļu rajonā situācija jau ir labāka.

Krievijā cilvēkiem pret Latviju ir dalitas jūtas. Televīzijā sižeti par Latviju tiek demonstrēti daudz biežāk nekā Latvijā par Krieviju. Līdz nesenam laikam šī informācija bija vairāk negatīva nekā pozitīva. Taču pēdējā laikā arvien vairāk parādās arī Latvijai labvēligas ziņas.

Visu šo Krievijā nodzīvoto gadu laikā man un ģimenei nekad nebija jāsastopas ar nepatikšanām tāpēc, ka esmu dzimis Latvijā. Dēļu esmu nosaucis par Jāni, viņš runā latgaliski, arī sieva saprot manu dzimto valodu. Mums ir latviešu biedrība, kur bieži tiek organizēti dažādi pasākumi. Tajos bieži piedalās ar biznesu saistīti cilvēki. Civilizētā sabiedrībā cilvēku vērtē pēc tā, kā viņš strādā, cik

● Ielpodams svāgi nozāgēto apšu un zemes smaržu, tagadējais Sanktpēterburgas iedzīvotājs Vilis Sutens jūtas kā īstens latgalietis.

uzticams un godprātīgs viņš ir.

Vai bija doma atgriezties uz dzīvi Latvijā? Bija gan. Pirmo reizi par to domājām, kad tika lemts jautājums par metro būvniecību Rīgā. Taču šī ideja toreiz netika īstenota. Otra reizi par iespējamo

dzīvesvietas maiņu domājām devīndesmito gadu sākumā. Taču arī toreiz palikām Sanktpēterburgā. Nav nemaz tik viegli sākt visu no sākuma jaunā vietā. Īstenībā visvienkāršāk to izdarīt jaunībā, kad nekas nekur vēl nesaista.

Taču tas nenozīmē, ka es Latviju aizmirsišu. To arī nevaru izdarīt, jo te ir radinieki, te ir man dzīmtā puse. Tomēr dzīve ir tā iekārtota, ka lieti noder padoms — nekad nesaiki nekad.

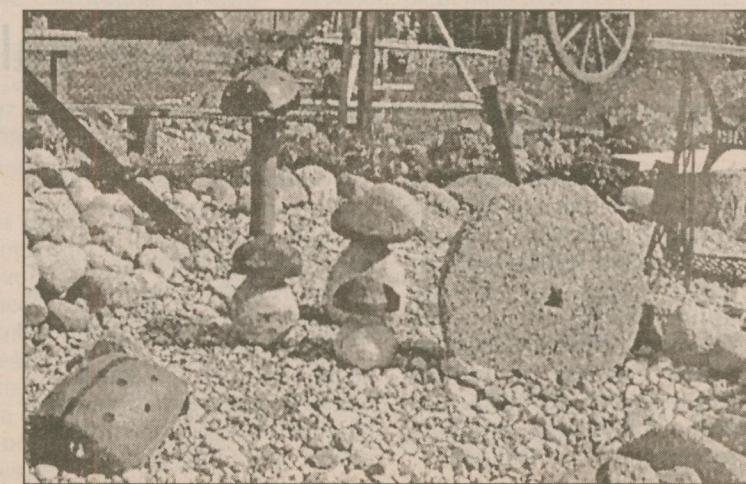
«Ludzas Zeme»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Akmens dārzs Izvaltā

Daļu neatkarības gadu laikā esam tiktāl pieraduši pie projektiem, ka pat grūti iedomāties, kā var labiekārtot teritoriju un iekārtot brīnišķigu atpūtas stūrīti bez tiem. Izrādās — var! To praksē ir pierādījusi kooperatīvās sabiedrības «Izvalta» grāmatvede Marija Antāne, kurai grūtākos darbus piepalidzēja veikt sabiedrības pārējie darbinieki. Savdabīgais akmens dārzs blakus sabiedrības kantorim plešas plašumā ar katru

gadu. Antānes kundzei dzimst jaunas idejas, kuras pakāpeniski tiek realizētas dzīvē. Šo to arī kaut kur noskatās. Šovasar kooperatīva darbiniekiem ir iespēja pasēdēt pie diķiša atpūtas mājiņā. Pirms Ligo svētkiem pie diķiša tika uzstādīta no koka veidota Jāņu zīme. Starp akmens dārza neatņemamiem atribūtiem (šo to sadāvīnāja pašu Jāudis) ir mārītes, kas izgatavotas no kolhoza laiku lopu dzirdinātavām, tās nokrāsojot, dzirnakmens, zirga ratu riteņi, «zirnekļu tikls», šujmašīnas «Zinger» pamatne, no koka grebtās baravikas, kuras šogad uzdāvī-

● Ar izdomu iekārtots akmens dārzs savam un citu priekam.

«Ezerzeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Iereibušajiem šoferiem turpmāk būs pašiem jāmaksā par konfiscēto auto glabāšanu

No 16. augusta, transportlīdzekļu īpašniekiem, kuru transportlīdzekļi ir izņemti par braukšanu alkohola reibumā un bez tiesībām, būs pašiem jāsedz ne tikai soda nauda par izdarito pārkāpumu, bet arī izdevumi, kas saistiti ar izņemto transportlīdzekļu pārvietošanu un glabāšanu. To paredz 2006. gada 11. jūlijā pieņemtie Ministru kabineta (MK) noteikumi nr. 580 «Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem», kas 15. augustā publicēti oficiālajā laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» un 16. augustā stājās spēkā, ziņo IM Preses un sabiedrisko attiecību departamenta Preses centra vadītāja Laura Karnīte.

Tas nozīmē, ka izņemto transportlīdzekļu īpašniekiem, lai atgūtu savus auto, būs valsts aģentūrai «Materiālās rezerves» ne vien jāuzrāda apliecinājums (izziņa) par piespriestās soda naudas nomaksu, bet arī jāsedz izdevumi par transportlīdzekļa pārvietošanu un glabāšanu pēc autostāvvietā vai aģentūrā izsniegta izdevumu aprēķina.

Jaunie noteikumi paredz — ja ar atbildīgās institūcijas vai amatpersonas lēmumu uzlikts naudas sods par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.4. panta pieteikā, sestajā vai septītajā daļā, 149.5. panta ceturtajā daļā vai 149.15. pantā (izņemot sestajā daļā paredzēto pārkāpumu), vai par minēto pārkāpumu uzsākts kriminālprocess, izņemtās mantas (automašinas) īpašnieks iesniegumam aģentūrai pievieno lēmumu par noteiktās soda naudas apmēru kopiju un atbildīgās institūcijas vai amatpersonas izziņu par naudas soda izpildi, ja administratīvā pārkāpuma lietā uzlikts naudas sods, un dokumentu, kurš apliecinā to izdevumu apmaksu, kas valsts aģentūrai «Materiālās rezerves» radušies saistībā ar izņemtās mantas nogādāšanu glabāšanai un tās glabāšanu.

Dokumentu (izdevumu aprēķinu) par izdevumiem, kas aģentūrai radušies saistībā ar izņemtās mantas nogādāšanu glabāšanai un tās glabāšanu, automašinas īpašnieks iepriekš spēkā esošajiem MK noteikumiem par administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu glabāšanu izdevumus par iereibušiem šoferiem konfiscēto automašīnu glabāšanu un pārvietošanu sedz no valsts budžeta līdzekļiem. Kopš šī gada 1. janvāra, kad valsts aģentūra «Materiālās rezerves» pārņēma izņemto automašīnu glabāšanas funkciju, vidēji mēnesi aģentūrā tiek nogādāti 1000 transportlīdzekļi un to pārvietošanai un glabāšanai no valsts budžeta jau ir iztērēti 1,2 miljoni latu.

No 2006. gada 1. janvāra līdz 10. augustam ieskaitot, valsts aģentūras «Materiālās rezerves» stāvietās nogādātas 6755 iereibušiem un bez transportlīdzekļa vadišanas dokumentiem esošiem šoferiem izņemtās automašīnas.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes Kārtības biroja 3. nodaļas (ceļu policija) priekšnieka vietnieks Olegs Ivanovs, Preiļu rajona teritorijā ar iereibušajiem autovadītājiem izņemto automašīnu evakuēšanu un novietošanu stāvvieta nodarbojas uzņēmums «Roslo» no Livāniem. Šim uzņēmumam ir noslēgts līgums ar valsts aģentūru «Materiālās rezerves», kas ir atbildīga par izņemto transportlīdzekļu uzglabāšanu.

Izskata noteikumus par valsts nodevas apmēru par parakstu apliecināšanu Uzņēmumu reģistrā

10. augustā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts «Noteikumi par valsts nodevu par parakstu apliecināšanu Uzņēmumu reģistrā», «Novadnieku» informē Tieslietu ministrijas Sabiedrisko attiecību nodalas Pārvaldes vecākais referents Artūrs Cukurs.

Noteikumos reglamentēts valsts nodevas apmērs par parakstu apliecināšanu, ko veic komercregistra iestādes amatpersona, kā arī valsts nodevas samaksas kārtība un atvieglojumi.

Saskaņā ar Komerclikuma 10. panta otro daļu individuālā komersanta parakstu vai tādas kārtības sabiedrības, kurā ir viens dibinātājs, dibinātāja parakstu uz

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 7. līdz 20. augustam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 62 dažādi iesniegumi, no tiem par 42 noziegumiem nodarījumiem uzsākti kriminālprocesi.

Reģistrēti 14 ceļu satiksmes negadījumi, 18 huligāniskas darbības, 11 ģimenes skandāli un 14 zādzības.

Nozagta ar signalizāciju aprīkota automašīna

7. augustā Preiļos no kādas autostāvvietas mājas pagalmā Aglonas ielā nozagta automašīna Mercedes Benz, kas bija aprikkota ar signalizāciju. Īpašnieci nodarīts 8000 latu liels materiālais zaudējums. Uzsākts kriminālprocess.

Apskādēts nekustamais īpašums

8. augustā saņemts kāda Preiļu iedzīvotāja iesniegums par to, ka viņam piederošajam nekustamajam īpašumam, kas atrodas Kārsavas ielā, izsisti četri loga rūts stikli un sabojātas žalūzijas. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 250 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Gribēja norēķināties ar viltotu naudu

8. augustā Preiļos, SIA «Inga 94» veikalā kāds virietis mēģināja norēķināties par panemtajām precēm ar piecu latu banknoti, kurai bija acīmredzamas viltojuma pazīmes.

Apzaga dzīvokli

8. augustā saņemts iesniegums no kādas Līvānu iedzīvotājas. Viņa informēja, ka no dzīvokļa nozagts kažoks un televizora pults.

No automašīnas izzagtas mantas un kreditkartes

10. augustā Preiļos, piemeklējot atslēgu, zagļi iekļuvuši automašīnā Citroen Xantia, kas bija novietota mājas pagalmā Jaunajā ielā. Garnadži aiznesuši dažādas mantas un kreditkartes, radot materiālos zaudējumus 60 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

Nodega pirts

10. augustā ugunsdzēsēji devās uz Preiļu novada Aizkalnes pagastu, tur kādam saimniekam nodega pirts. Iespējamais ugunsgrēka iemesls — isavienojums elektroinstalācijā.

Aiznesa naglas

10. augustā policijā saņemts iesniegums par to, ka no SIA «Līvānu Meliorators» mehānisko darbinīcu telpas nozagtas naglas — 925 kilogrami. Uzņēmumam nodarīts materiālais zaudējums 492,18 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

Aizdzina velosipēdu

Zagļi iekāro ne tikai automašīnas, bet arī vienkārškus braucamos. Tā 11. augustā no kādas mājas pagalma Jaunaglonā aizdzīts sieviešu velosipēds.

Īpašnieci nodarīts materiālais zaudējums 150 latu apmērā.

Aplaupīja pats savu māti

12. augustā Preiļos kāds jaunietis, pielietojot fizisku spēku un piedraudot ar vardarbību, panēma no savas mātes kreditkartu un iznēma naudu — 200 latus. Par notikušo laupīšanu uzsākts kriminālprocess.

Aglonas svētku laikā apzaga telti

15. augustā Aglonas svētku laikā kādai sievietei no telts nozagtas trīs somas, kurās atradās pārtikas produkti, telefons un citas mantas. Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Iekļuva mantu glabātavas skapītī

15. augustā Preiļos no veikala «Maxima» mantu glabātavas skapīša kādai sievietei nozagtas mantas, nodarot materiālo zaudējumu 50 latu apmērā. Polīcija uzsākusi kriminālprocesu.

Garnadži iegriežas pat klosterī

17. augustā policijā saņemts kādas sievietes iesniegums par to, ka Aglonas bazilikas klostera telpās viņai no rokas somīnas, kas bija nolikta uz palodzes, nozagti 60 lati. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Ietriebās ielas apgaismojuma stabā

18. augustā Preiļos reģistrēta avārija. Kāds automašīnas VAZ 2106 vadītājs, braucot pa Ludzas ielu, nespēja novaldit stūri un ietriebās ielas apgaismojuma stabā. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā bojāta automašīna, bet tās vadītājs un divi pasažieri guva traumas un mediciniskās palidzības sniegšanai tika nogādāti Preiļu slimnīcā.

Iekļuva mājā, nozaga naudu

18. augustā policijā pēc palidzības griezās kāda Riebiņu novada Rušonas pagasta iedzīvotāja. Viņa bija konstatējusi, ka, izvelkot ieejas durvju uzkarināmās atslēgas skavu, zagļi iekļuvuši viņas dzīvjamā mājā un panēmuši naudu. Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Pazudušas vērtīgas ierīces un metāllūžņi

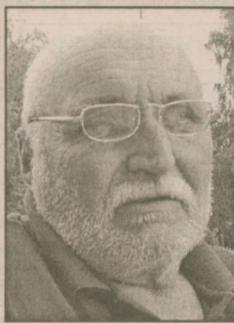
20. augustā policijā saņemts iesniegums par to, ka kādai Riebiņu novada Rušonas pagasta iedzīvotāja no mājas pagalma pazudis ripzāģis ar elektromotoru, elektromotors, zirgvilkmes ecēs, sieviešu velosipēds un dažādi metāllūžņi. Polīcija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

attiecīgā paraksta apstiprināšanas, un tā tiek ieskaitīta valsts budžetā.

Noteikumu projekts nodots sašaņošanai Finanšu, Ārlietu, Bērnu un ģimenes lietu, Ekonomikas, Reģionālās attīstības un pašvaldību, Vides, Īpašu uzdevumu sekretariātam sabiedrības integrācijas lietās, Nacionālajai trīspējai, sadarbības padomei un Valsts kancelejai.

1991. gada 21. augustā Krievijas prezidents Boriss Jeļcins parakstija dokumentu par Latvijas neatkarību. Kā šo faktu izjūtat tagad?

Aleksandrs Vilcāns,
Sutru pagasta
iedzīvotājs:

— Kā es jūtos? Apmēram tāpat, kā toreiz — esmu pacilāts. Es zināju, ka Latvijai jābūt patstāvīgai un neatkarīgai valstij. Atceros, ka toreiz diezgan lielā pulcīnā aktīvi apsriebām šo jaunumu.

15 gadi pagājuši ātri. Pa šo laiku esmu uzsācis savu biznesu. Saimnieku uz sava tēva zemes, nodarbojos ar aitkopību. Vārdu sakot, strādāju un dzivoju. Viss iet uz priekšu, viss notiek.

Vitālijs Cakuls,
strādā akciju
sabiedrībā
«Preiļu siers»:

— 1991. gadā strādāju pilsētā. Tagad šķiet, ka dzīve pamazām attīstās un kļūst labāka, lai gan ir arī grūtības. Valstiskā neatkarība bija vajadzīga, citu nav ko teikt. Ja vien ir darbs, tad viss kārtībā. Vienīgi gribas, lai jaunā paudze ko vairāk zinātu par mūsu vēsturi.

Jānis Jaudzems,
Atmodas laiku
aktīvists,
tagad pensionārs:

— Ko lai saka, gribētos, ka dzīve būtu labāka, lai valsts būtu vairāk sasniegusi un attīstījusies. Lielai daļai cilvēku joprojām klājas grūti. Man ir četri bērni, vēcākie toreiz bija pusaudžu vecumā un redzēja, kā viss notika. Tagad reizēm domāju, kāpēc piejautas kļūdas, kāpēc viss notiek tik smagi. Varbūt cilvēki nespēja mainīties laikam lidzi... Varbūt mainījās, bet ne uz labo pusī... Uz notikušo jāskatās filozofiski. Pēc dabas esmu optimists un domāju, ka mūsu bērni mācēs dzīvi un valsti veidot labāku.

Irēna Isajeva,
Riebiņu novada
Rušonas pagasta
iedzīvotāja:

— Kā es izjūtu Latvijas neatkarību? Teikšu, ka man ir grūti. Varbūt tie, kam ir darbs, jūtas savādāk. Taču man nav nekā — ne pensijas, ne pabalstu. Dzivoju, kā protu, jo esmu bezdarbniece. 1991. gadā strādāju toreizējā «Agroķimijā», noskoņojums bija pacilāts. Tad sākās visādas reformas, naudas maiņas un tā tālāk. Neko ipaši skaistu šajos gados neesmu piedzīvojusi. Mazbērni no tā vīsa vēl neko nesaprot, bet arī bērniem klājas grūti, jo algas ir mazas. Dzīve vēl nav tā iekārtojusies, ka viss gludi ietu uz priekšu.

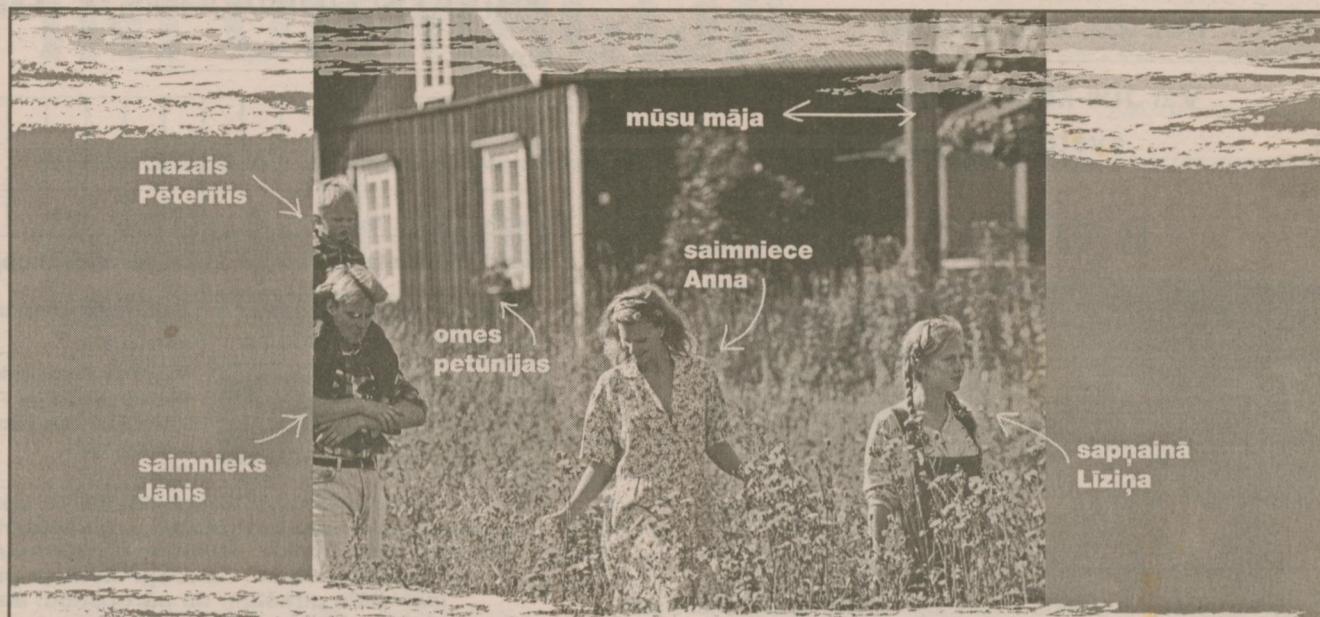
Vita Damba, Riebiņu novada Stabulnieku pagasta iedzīvotāja:

— Ja tā padomā, vienā ziņā toreiz bija pat labāki laiki. Dzīvot bija vienkāršāk. Es strādāju Maksima Gorkija v.n. kolhozā par veterinaro feldšeri. Bija darbs, bija pārliecība, ka noteiktā datumā saņemšu noteiktu algu, ar ko varēju rēķināties, plānojot tēriņus. Tagad viss ir savādāk, kā nu kuram veicas — te uz augšu, te uz leju. Tomēr, ja strādā un cenšas, arī laukos darbs sokas. Mums ir zemnieku saimniecība, saņemam arī valsts un Eiropas maksājumus.

L.Kirillova

Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

visiem viens mobilais — MĀJAS MOBILAISS

Mājas mobilais ir pilnīgi jauns veids, kā izmantot mobilos sakarus. Lieto savu tālruni mājās — kā galda tālruni.

Mājas mobilais ir lieliska alternatīva fiksētajai līnijai:

- Zemi tarifi, zvanot uz lielāko daļu fiksēto tālruņu Latvijā, kā arī uz citiem Mājas mobilajiem
- Galda tālruņa modelis — vienkārši lietojams, ērta īsziņu rakstīšana
- Lieto visur, kur ir LMT pārkājums
- Citi LMT abonenti vai OKartes lietotāji varēs zvanit uz Mājas mobile kā uz LMT mobilo tālruni.

L M T
LATVIJAS MOBILĀS TELEFONS

www.lmt.lv • 8000076 • 1655 (no LMT mobilā tālruņa)

Mājas mobile var pieslēgt, legādājoties galda tālruni Jablotron GDF-02.
Ligums ar LMT jāslēdz uz 36 mēnešiem. Šajā lālkā tālrunis plesaistīts LMT SIM kartel.

Mājas mobile iegādājies pie LMT dileriem.

Dual
mobīls un tālrunis

TRODEKS

Tigra
TELEKOM

Pērkons un Dēli*

Lauku zemes izpirķšanas pieprasījumus papildus pieņem Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas Preiļu birojā

Preiļos, 1. Maija ielā 7

(kontaktelefoni 5307495, 5307493):

- ✓ sestdien, 26. augustā no plkst 9.00 līdz 16.00,
- ✓ no 28. augusta līdz 31. augustam, pieprasījumu pieņemšana līdz plkst. 19.00.

Valsts zemes dienesta
Latgales reģionālā nodaļa

SIA «Olins»

lic. nr. 2006-02/32

- iepārk melnos un krāsainos metāllūžus par visaugstākajām cenām.
- Veicam iekārtu demontāžu.
- Transporta pakalpojumi.

Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64 (linu fabrikas teritorija). Tālr. 8882903.

PĒRK lauksaimniecībā izmantojamo zemi.

Tālr. 26679937.

PĒRK mežu ar zemi,
var būt bez zemesgrāmatas.

Tālr. 6198000.

PIEDĀVĀ DARBU
Anglijā un Ziemeļirijā.

Dažādās specialitatēs
(var bez angļu valodas zināšanām).

Droši, ātri, nav dārgi.

SIA «Regus». Licence nr. 63.
Tālr. Rīga 7226607, Jēkabpils 5223555,
mob. tālr. 22054002.

Vajadzīga pavare, bārmene,
istabenes viesu namā un pārdevēja
nelielā preču veikalā Jūrmalā.
Dzīvošana par brīvu.
Tālr. 29226176, vakaros 7768234.

SIA AIBI aicina darbā:

- kāvējus,
- kāvēju mācekļus,
- kautuves darbiniekus (-ces),
Labs atalgojums, dzīves vieta.

Tālr. 29478728, 29445135.

INSERVISS GROUP

PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

NAUDAS KREDĪTS

LĪDZ Ls 3000 BEZ KĪLAS

IZDEVĪGI
VIENKĀRSI
ĀTRI

AKCIJA
"AUGT BĒRNINĀM VESELAM!"

Augustā Ls 1 no Jūsu maksas par kredītu tiks ziedots
reabilitācijas centra izveidei bērniem ar cerebrālo trieku!

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

